

Nro 1/08

Komennusmies

METALLI ammattiosasto 254

Tässä numerossa:

*Historiaa, nykypäivää
- ja kysymyksiä tulevaisuudesta*

Komennusmies-lehti on Metallin ammattiosasto 254:n tiedotuslehti, joka vuonna 2008 ilmestyy yhden kerran.

Päätoimittaja

Risto Lakanen

Toimitussihteeri

Ulkoasu ja taitto

Päivi Jankkari

Painopaikka

Painorauma Oy, Rauma

Painosmäärä 1500 kpl

Kannen kuvassa:

Komennusmiehet Senaatintorilla, lähetystö 22.10.2007 matkalla päiväraha-asioissa valtiovarainministeriöön:

Risto Lakanen

Juha Kapiainen

Pasi Vahtermo

Reijo Paappanen

Osoitelähde

Ammattiosaston jäsenrekisteri

Palaute

ao254.metalli@elisanet.fi

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
Nuorten toiminta näkyväksi	5
Työntekijöiden oikeudet ovat ihmisoikeuksia	6
Komennusmiehet pakkasessa	8
Missä olet?	10
Isojen osastojen kannanotto	11
Poimintoja työehtosopimuksesta	12
Työvoimapulaa, Teamia ja pekkasia	15
Uusi linja liittokokousvaalien jälkeen?	16
Minne menet, Metalliliitto?	18
Metallin TES; Päivärahan verotus	22
Matkakorvausten verotustilanne 2008	24
Minne menet, komennusmies?	26
Ammattiosastossa 35 vuotta	28
Yksisarvinen Karvinen	33
Kummitoiminnan kuulumisia	34

HELSINGIN SEUDUN
TEOLLISUUSASENTAJAT RY
Ammattiosasto 254

TOIMISTO

Turunlinnanatie 8, 5. krs

00930 Helsinki (Itäkeskus)

puh. (09) 344 5382

faksi (09) 344 5382

sähköposti: ao254.metalli@elisanet.fi

http://www.elisanet.fi/ao254.metalli

AVOINNA:

pe 10-18

ke 12-16

Kesä- ja heinäkuu suljettu

ke ja pe 10-18 puhelinpäivystys

Puheenjohtaja

Risto Lakanen

Lauri Mikonpojan t. 16B1

00840 Helsinki

puh. 0405514017

Taloudenhoitaja

Lauri Hölsömäki

Vaarinpolku 5

29600 Noormarkku

puh. 0400597486

Jarmo Kohonen

Herneorontie 31

54310 Hytti

puh. 0503590469

Sauli Pietarinen

Maarinkunnaant. 7B10

01370 Vantaa

puh. 0503410955

Sihteeri

Juha Kapiainen

Vuorelantie 65

54820 Kotimäki

puh. 0408644433

Opintosihteeri

Tapio Niemelä

Härväsuontie 15

42100 Jämsä

puh. 0503409549

Ari Peuhkurinen

Paulapolku 5

44120 Äänekoski

puh. 0408308167

Ippo Tissarinen

Korppitie 32B

01450 Vantaa

puh. 0505634023

Varapuheenjohtaja

Pasi Vahtermo

Karjalankatu 8-10B24

76100 Pieksämäki

puh. 0408684779

Pekka Miettinen

Viklankuja 15

55400 Imatra

puh. 0408619983

Taisto Kleimola

Isoarontie 29B4

26660 Rauma

puh. 0408499080

**TOIMIKUNTA
2008**

Risto Lakanen

AMMATTIOSASTO 254:N MERKITYS JA TULEVAISUUS

Ammattiosasto 254:n perustamisen alkuaikoina osaston jäsenten työnantajat olivat rakenteeltaan erilaisia kuin nykyään. Aktiivisen jäsenistön toiminnan runko perustui kolmeen suureen työnantajaan, joilla oli myös suuret paikalliset konepajat. Nämä työnantajat olivat Teollisuus Huber Oy Vantaalla, Onninen Oy Hyvinkäällä ja Kalmeri Oy Kirkkonummella. Näillä konepajoilla oli yhteensä satoja työntekijöitä, joiden joukosta oli helppo valita osastoon toimikunta, vaikka heistä suurin osa asui muualla kuin Uudellamaalla ja olivat jatkuvasti komennuksella. Tietenkin jo silloin osaston jäsenistöä oli muidenkin työnantajien palveluksessa kuin edellä mainittujen, joista osa oli myös aktiivisia osastossa toimijoita ja toimikunnan jäseniä.

Niistä ajoista on paljon muuttunut; YIT on ostanut Huber Oy:n, Onninen Oy:n, Kalmeri Oy:n ja PPTH:n sekä monta muuta komennusfirmaa ja liittänyt ne omaan suureen organisaatioonsa. Osaston toimintaa on vaikeuttanut kolmen suuren konepajan toiminnan lopettaminen, mikä on johtanut siihen, että aktiivisten jäsenten saaminen toimintaan ja toimikuntaan on vaikeutunut. YIT:llä ja muilla komennusfirmoilla on nykyään hyvin vähän konepajoja, joissa työskentelee vakituisia työntekijöitä ja valmistetaan omia tuotteita. Työntekijät lähetetään työmaalta toiselle ilman, että voisivat palata välillä oman työnantajan verstaalle töihin.

Toinen suuri rakennemuutos on tapahtunut firmojen toimenkuvassa verratessa osaston toiminnan alkuvuosiin. Useimmat komennusfirmat eivät nykyään palkkaa kaikkia työntekijöitään niin kuin ennen omiksi työntekijöiksi työmääränsä tarpeen mukaan sataprosenttisesti, vaan myyvät urakastaan osan jopa usealle alihankkijalle. Ammattiosaston toimintaa on vaikeuttanut vielä se, että kun ennen lähes kaikki komennusmiehet kuuluivat työntekijöiden ylläpitämään ammattiliittoon, on rinnalle perustettu työnantajien ylläpitä-

mä Loimaan työttömyyskassa, johon valitettavasti myös komennusmiehiä on liittynyt.

Loimaan työttömyyskassan toiminta poikkeaa ammattiliitosta kahdella merkittävällä tavalla. Kun metallityöntekijöille sovitaan Metallityöväen liiton ja Teknologiateollisuus ry:n (työnantajaliitto) kanssa työehtosopimus, ei Loimaan kassalla ole minkäänlaista neuvotteluoikeutta jäsentensä työehtosopimukseen ja sen tasoon. Mutta saavat varmaan saman palkankorotuksen kuin jäsenmaksunsa maksava liiton jäsen.

Toinen merkittävä asia, missä Loimaan kassan toiminta poikkeaa Metallityöväen liiton toiminnasta, on oikeusapurva jäsenilleen. Olen saanut vuosien aikana Loimaan kassan jäseniltä itkuisia puheluja, joissa on vaadittu liitolta oikeusapua, kun ovat joutuneet vaikeuksiin työnantajansa kanssa. Loimaan kassalta sitä ei saa eikä Metallityöväen liitostakaan kuin jäsenmaksunsa maksanut jäsen.

Omaksi ryhmäksi on myös muodostunut jo pitkään niin sanotut veronumeromiehet komennustöissä. Eikä siihen ole mitään sanomista, se on jokaisen oikeus toimia näin. Mutta kun jotkut itsenäisenä yrittäjänä toimivat veronumeromiehet ovat laiminlyöneet yrittäjälle kuuluvia maksuvelvollisuuksiaan ja ovat joutuneet työttömiksi, on siitä seurannut taloudellisia vaikeuksia. Ei ole kiva kuunnella tällaisen yrittäjän vaimon itkuisia puhelinsoittoa, että eikö edes Metalliliitto voi auttaa, kun yrittäjämies on työtön eikä ole minkäänlaisia tuloja eikä saa työttömyyskorvausta mistään. Näitä puheluja tuli yhdeksänkymmenluvun laman aikana muutama.

Viimeinen ja pahin osaston historian aikana tapahtunut muutos on komennusmieskentässä lisääntynyt rikollisten pyörittämä harmaan työvoiman käyttö, jossa työskentelee niin kotimaisia kun ulkomaalaisia työntekijöitä.

Tarvitaanko jatkossakin komennusmies-ammattiosastoa?

Jos tarvitaan, on osaston jäsenten otettava vastuu tulevaisuudessa sen toiminnasta. On surkea tilanne, kun osasto täyttää kohta 40 vuotta ja toimikunnassa on vielä mukana jäseniä, jotka olivat osastoa perustamassa. Toimikunnassa ja muissa tehtävissä on kyllä tilaa nuoremmille, ja vanhemmat aktiivit antavat kyllä tilaa, jos on halukkaita tulijoita. Valitettavasti myös komennusmiesten keskuudessa on laaja käsitys ja odotus, että kyllä muut hoitavat minun puolestani luottamustehtävät.

Ammattiosaston toimikunnan jäsenenä tai luottamusmiehenä oleminen on aina ollut minulle kunniasasia eikä vastenmielistä pakkopullaa. Voi niitä selityksiä ja syytä, mitä olen vuosien aikana tovereilta kuullut, ettei voi ottaa vastaan luottamustehtävää osastossa tai työpaikalla (yleinen selitys: "Siellä riidellään vain politiikasta", pelkurin selitys: "Jos alan luottamusmie-

heksi, joudun työnantajan mustalle listalle").

Ollaan Metallityöväen liitosta mitä mieltä tahansa, on se kuitenkin Suomen paras Metallityöväen liitto. Kenelläkään muulla ei ole neuvotteluoikeutta metallialan työehtosopimuksista eikä työnantajat tunnusta muita neuvottelukumppanikseen. Liiton voima muodostuu aktiivisesti toimivista ammattiosastoista ja ensisijaisesti työmailla valituista luottamusmiehistä ja työsuojeluvaltuutetuista. Mitä enemmän on Loimaan kassan jäseniä, mitä enemmän on harmaata työvoimaa, mitä enemmän veronumeromiehiä ja mitä enemmän liiton jäsenet passivoituvat ja kieltäytyvät luottamustehtävistä, sitä enemmän kasvaa työnantajan sanelupolitiikka.

Toveri komennusmies, ota yhteyttä toimikunnan jäseniin, jos haluat olla aktiivisesti mukana toiminnassa. Muistakaa, porvarit eivät nuku etujensa ohi. He kyllä tekevät päätökset puolestamme, jos emme itse pidä asioista huolta ja ota vastuuta yhteisten asioidemme hoidosta.

HANKI ITSELLESI AO 254:N PAITA

Rinnassa tikattu teksti:

Metalli
AO 254

Tilauksen voit tehdä ottamalla yhteyttä osaston toimistolle, puh. (09) 3445382. Ennen kuin paitoja voidaan hankkia osastolle, tilauksia on oltava yhteensä vähintään 50.

Hintaan lisätään postikulut painon ja tilavuuden mukaan. Esimerkiksi yhden t-paidan tilaukseen lisäämme 1,40 euron postimaksun.

Valmistaja: New Wave Group

Tuotteet on valmistettu ekologisesti ja eettisesti. Yritys valvoo, ettei lapsi- tai vankityövoimaa ole käytetty minkään valmistusvaiheen yhteydessä.

15 euroa

T-paita

Koot M-XXL

Värit:

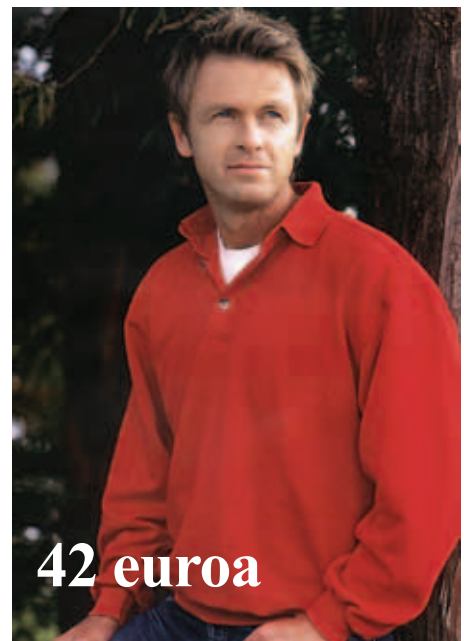
- musta
- tummanharmaa
- keskisininen
- tummanpunainen

Kauluscollege

Koot: M-XXL

Värit:

- musta
- vaaleanharmaa
- tummansininen
- punainen

42 euroa

Pasi Vahtermo

Ao. 254:n varapuheenjohtaja
pasi.vahtermo@hotmail.com

Nuorten toiminta näkyväksi ammattiosastossa

Ammattiosasto täyttää muutaman vuoden kuluttua neljäkymmentä vuotta. Osasto on perustettu yhdistämään teollisuuslaitosten kone- ja putkistoasennuksissa työskenteleviä metallialan komennusmiehiä. Vaikka komennusmiesten keski-ikä on yleisesti noussut, tarvitsee osasto toimiakseen toimikuntaan nuoria mukaan. Vanhemmat mukana olevat toimikunnan jäsenet eivät ole esteenä nuorten mukaantulolle vaan ovat valmiita väistymään, jos tilalle tulee nuorempia. Osasto on ollut tarpeellinen puolustettaessa komennusmiesten oikeuksia, ja osastoa tarvitaan myös tulevaisuudessa.

Monet kokevat, että toimiminen ammattiyhdistyksessä aktiivisesti on raskas, joka rajoittaa omaa vapaa-aikaa ja harrastuksia. Tietenkin se on pois muusta vapaa-ajasta, mutta se tuo elämään uutta sisältöä sekä tietoa, miten ammattiliitto toimii. Sama koskee luottamusmiestehtäviä. Molemissa tehtävissä joutuu ottamaan asioista syvällisemmin selvää, mihin kuuluu myös liiton ja työnantajan tarjoama koulutus. Koulutukseen ja osaston toimintaan aktiivisesti osal-

listuvien ammattiosaston jäsenten maailma on rikkaampi, heillä on enemmän tietoa ja vähemmän ennakkoluuloja.

Väärää tietoa on esimerkiksi se, että luullaan osaston toimikunnan riittävän vain politiikasta. Ei riidellä, toimikunnan jäseniltä ei udella tai vaadita poliittista sitoutumista. Jokaisella on oikeus sitoutua haluamaansa puolueeseen, eikä se ole este olla toimikunnan jäsen.

Moni nuori ja vanhempikin osaston jäsen odottaa, että kyllä liitto, osasto ja valitut luottamusmiehet hoitavat asiat, ettei minun itse tarvitse osallistua. Huolimatta siitä, että Suomessa on vahva ammattiyhdistys, se ei yksin riitä ellei ole myös aktiivista ammattiosastoa ja luottamusmiestoimintaa, jota myös nuoret jäsenet tukevat. Kaiken tämän jatkuvuuden takaamiseksi tarvitsee myös meidän komennusmiesosastomme nuoria mukaan, koska myös komennusmiesten asioita hoitaa parhaiten vain komennusmiehet itse. Kaikkialla maailmassa kapitalisti pitää kyllä puolensa huolimatta siitä, onko maassa ammattiyhdis-

tystä vai ei. Kuitenkin maissa, missä ei ole aktiivista ja vapaata ammattiyhdistystä, ovat työntekijät poikkeuksetta kussa. Samaa kehitystä toivovat myös Suomen kapitalistit, jotka yrittävät kaikin tavoin heikentää ammattiliittojen merkitystä ja vaikutusvaltaa.

Sinä nuori jäsen, jos haluat lisätietoa osaston toiminnasta, ota yhteyttä. Järjestetään syksyllä yhteinen kurssi tai risteily.

Miksi osasto 254:n nimi on Helsingin seudun teollisuus- asentajat ry

Moni komennusmies vierastaa ja olettaa, että nimen perusteella osasto on lähinnä Helsingin seudulla asuvien osasto. Nimi perustuu siihen, että liiton sääntöjen ja yhdistyslain mukaan kaikkien ammattiosastojen, jotka kuuluvat Metallityöväen liittoon, on rekisteröidyttävä johonkin lääniin. Kun ammattiosasto perustettiin, se rekisteröitiin Uudenmaan piiriin ja kotipaikaksi tuli Vantaa.

Peter J. Boldt

Amnestyn Suomen osaston ammattiyhdistysryhmän toinen vetäjä
SAK:n eläkkeellä oleva ekonomisti
peter_j_boldt@hotmail.com

Työntekijöiden perusoikeudet ovat ihmisoikeuksia

Amnesty International perustettiin yli 40 vuotta sitten Lontoossa tavoitteena mielipidevankien vapauttaminen (amnesty = vapauttaminen, armahtaminen). Vuosien saatossa yhden miehen hankke on kasvanut suureksi kansainväliseksi liikkeeksi. Järjestön alkuperäinen ja yhä tärkeä toimintamuoto on vankien muistaminen kirjekampanjoin. Kun poliittisille päättäjille käy selväksi, että ”ulkomaailma” tietää poliittisista vangeista ja muistaa heidät, vankien olot usein paranevat ja moni on vapauttutkin. Nykyään kampanjointi on AI:n näyttävin toimintamuoto vetoomusten ohella. Amnesty International muistuttaa kampanjoissaan ihmisoikeuksista ja puuttuu ihmisoikeusloukkauksiin, kuten kidutukseen ja kuolemanrangaistukseen.

Amnestyssa toimiminen on monessa maassa vaikeaa. Oikeistodiktatuureissa sitä haukutaan kommunistiseksi järjestöksi, vasemmistodiktatuureissa taas kapitalistien kätyriksi. Amnesty on kuitenkin täysin valtioista, poliittisista liikkeistä ja uskonnoista riippumaton järjestö, joka kieltäytyy ottamasta vastaan julkista tukea. Kenties juuri tästä syystä AI:ta kuunnellaan ja

AI:n vuotuista ihmisoikeustilanne-raporttia pidetään luotettavana. Siinä esitettyihin arvioihin reagoidaan useissa maissa herkästi ja AI:n havaitsemat ongelmat pyritään korjaamaan.

Amnesty Internationalin Suomen osastolla on runsaat 30 000 jäsentä. Järjestön paikallisryhmiä toimii eri puolilla maata. Lisäksi on erityisryhmiä, joihin kuuluu erilai-

sista teemoista kiinnostuneita, jotka seuraavat alansa ihmisoikeustilannetta ja tarjoavat apua muille ryhmille ja Amnestyn toimistolle.

AI:n ammattiyhdistysryhmä on yksi erityisryhmistä. Sen jäsenet seuraavat työntekijöiden perusoikeustilannetta eri puolilla maailmaa. Ryhmä osallistui viime vuonna mm. Maailma Kylässä –tapahtumaan ja tänä vuonna mm. Suo-

Kuvia maailmalta.

Vaatetehdas Dominikaanisessa tasavallassa, vapaatuotantoalueella.

Kuva: Jukka Pääkkönen

men Sosiaalifoorumiin Tampereella.

Keskeiset ammattiyhdistysoi-
keudet siten kun YK:n alajärjestö
Kansainvälinen työjärjestö ILO ne
on määritellyt ovat 1) järjestäyty-
misoikeus ja kollektiivinen neuvot-
teluoikeus (ml. oikeus ryhtyä työ-
taisteluun), sekä 2) orja- ja pak-
kotyön, 3) lapsityön ja 4) kaiken-
laisen syrjinnän kieltö. Nämä kah-
deksaan ILO:n sopimukseen kir-
jatut oikeudet ovat ihmisoikeuksia,
jotka mainitaan myös YK:n yleis-
maailmallisessa ihmisoikeusjulis-
tuksessa. Valitettavasti näitä oi-
keuksia loukataan hyvin monessa
maassa, sellaisissakin, jotka ovat
sitoutuneet noudattamaan niitä al-
lekirjoittamalla niitä koskevat kan-
sainväliset sopimukset. Useissa
maissa ammattiyhdistystoiminta on
yhä hengenvaarallista, kuten oli
Suomessakin alle sata vuotta sit-
ten. Esimerkiksi Kolumbiassa am-
mattiyhdistysaktiiveja murhataan
kymmenittäin jollei sadoittain joka
vuosi. Moni ay-aktiivi joutuu van-
kilaan mielipiteittensä vuoksi, kos-
ka vapaat ammattijärjestöt ovat
kiellettyjä.

Yli puolet maailman työnteki-
jöistä elävät maissa, jotka eivät ole
ratifioineet eli hyväksyneet ILO:n
keskeisintä ay-oikeuksia koskevaa
sopimusta (mm. Kiina, Intia, Indo-
nesia, Brasilia, USA). Keskeiset
työntekijöiden perusoikeudet mai-
nitaan kuitenkin yhä useammin
kansainvälisissä julistuksissa ja
useimmissa suuryritysten ns. käyt-
tämmissäännoissa. Intiassa yritet-

tiin toki kieltää jopa hollantilaisia
kansalaisjärjestöjä kertomasta työ-
olosuhteista Intian tekstiiliteollisuu-
dessa (katso suomeksi www.sask.fi
tai ruotsiksi www.renaklader.org).
Chiessä ammattiyhdistysliike käy-
tännössä lakkautettiin Pinochetin
kaudella ja nytkin se joutuu jatku-
vasti kamppailemaan olemassaolon-
sa turvaamiseksi. Eikä kaikki ole
hyvin Suomessa tai muissa EU-
maissa. Orjakauppaakin esiintyy
nykyään yhä laajemmin. Naisiin
ja lapsiin kohdistuva ihmiskaup-
pa on noussut yhä vakavammak-
si ongelmaksi Euroopassa. Nais-
ten euro on edelleen vain noin 80
senttiä, jos sitäkään. Siirtotyöläi-
siä ja vähemmistöjä syrjitään yhä

yleisesti. On kenties syytä muis-
tuttaa siitä perusseikasta, ettei
pimeää työvoimaa ole ilman pi-
meitä työnantajia.

Perusoikeuksien kunnioitta-
minen edellyttää jatkuvaa valp-
pautta. Amnesty International
voi auttaa myös ammattiyhdis-
tysliikettä ja yksilöitä pitämällä
esillä työntekijöiden perusoikeu-
det. Amnesty Internationalin ko-
tisivulta www.amnesty.fi löytää
lisää tietoa Amnestyn toiminnas-
ta ja siitä, miten järjestöön voi
liittyä. Kansainvälisen työjärjes-
tön ILO:n kotisivut ovat osoit-
teessa www.ilo.org ja suomek-
sikin löytyy www.mol.fi ja haul-
la ILO. ■

Groupa M:n farkkutehdas
Dominikaanisessa tasavallassa
valmistaa farkkuja mm. Levik-
selle ja GAPille. Kuva: Irmeli
Puntari

Komennusmiehet pakkasessa

Pekka Miettinen
komennusmies
työsuojeluvaltuutettu

Vaikka tässä ilmastonmuutoksen jyllätessä säät ovat olleet melko lauhoja, niin melko varmasti pakkaskausi kuitenkin tulee joka talvi. Sen vuoksi on hyvä kiinnittää huomiota kylmässä työskentelyyn.

Suomessa työskennellään kylmässä useissa ammateissa. Metallialalla tätä tapahtuu varsin paljon etenkin komennustöissä. Esimerkkeinä kaukolämpöasennukset, paikallaan rakennettavat säiliöt ja tehtaiden putkisiltatyömaat, jotka jostakin syystä usein ajoittuvat talviaikaan. Varsinkin hitsaajat altistuvat kylmälle, kun työsuoritus tehdään paikallaan ollen.

Kylmä haittaa työntekoa jo melko vähäisessä pakkasessa. Tuuli tietenkin lisää pakkasen vaikutusta. Kuumassa työskentelystä on olemassa ohjeet, joissa on määritelty lämpöasteet / taukojen pituus. Hyvä olisi saada metallialalle kylmässä työskentelyyn samanlaiset ellei peräti pakkasraja niin kuin rakennuspuolella onkin.

Kylmä tuo työskentelyyn monenlaista haittaa

- Kylmä nostaa verenpainetta ja voi pahentaa verenkiertoelinten ja astman oireita.
- Työn rasittavuus kasvaa, koska kylmä heikentää lihasvoimaa, joten työntekijä väsy nopeammin.
- Kylmä heikentää koordinaatiota, jolloin tarkkuus kärsii.
- Kylmässä käsien tunto vähenee.
- Paksu vaatetus, lumi ja liukkaus tuovat omat haittansa.

Nämä kaikki lisäävät tapaturman vaaraa.

Kylmän sieto on yksilöllistä

Kylmän sietokykyyn vaikuttaa ruumiinrakenne, ihonalainen rasvakudos, ikä, terveys sekä lääkkeiden ja alkoholin käyttö.

Kylmän haittojen torjunta

Asennustyömailla kylmältä voidaan suojautua melkeinpä pelkästään vaateuksella. Kerrospukeutuminen on hyvä keino suojautua kylmää vas-

taan. Kerroksia voi lisätä ja vähentää pakkasen ja työn raskauden mukaan. Pään suojaaminen on tärkeää, koska lämpöä haihtuu pään kautta huomattava määrä.

Koneet ja laitteet

Pakkasrajat ovat saaneet alkunsa koneiden ja laitteiden kestävydestä. Tekniikka on mennyt paljon eteenpäin, mutta koneilla on edelleen pakkasrajoja. Eräs konevuokraamo on ilmoittanut henkilönostimiensa pakkasrajaksi -15 astetta. Tämä koskee niin diesel- kuin akkukäyttöisiä koneita. Erimerkkisten koneiden pakkasrajat tuskin poikkeavat paljoakaan. Kannattaako ottaa riski ja työskennellä esim. henkilönostimilla kovilla pakkasilla?

Mielestäni Metalliliiton pitäisi vakavissaan ajaa metallin työehtosopimukseen pakkasrajat. Pakkasrajat edistäisivät työturvallisuutta ja työntekijöiden terveyttä.

*Laivojen
sähkö-, putki- ja
teräsvarustelu-
projektit vankalla
ammattitaidolla sekä
osaavalla
henkilöstöllä*

YIT

**YIT Teollisuus- ja
verkkopalvelut Oy**
Projektipalvelut
Meriteollisuus

Lemminkäisenkatu 59
20520 Turku
Puh. 020 433 7300
Fax 020 433 7251
e-mail: etunimi.sukunimi@yit.fi
www.yit.fi

Loimaan kassa ei ole liitto!

TOISINAAN ILMENEE erilaisia väärinkäsityksiä siitä, mitä eroa on Loimaan kassalla ja Metallityöväen liitolla. Ensinnäkin, Loimaan kassa ei ole liitto vaan pelkkä työttömyyskassa.

Joillain työpaikoilla pyrkivät työnantajat värväämään työntekijöitään Loimaan yksityiseen työttömyyskassaan. Loimaan kassa ei suinkaan ole ammattiliitto, vaan se on eräänlainen yksityinen liikelaitos. Se kerää vain työttömyyskassamaksuja ja maksaa työttömälle jäsenelleen työttömyyspäivärahoja. Siinä on kaikki, mitä se jäsentensä puolesta tekee.

Loimaan kassa ei siis neuvottele työehtosopimuksista - ei palkankorotuksista eikä muistakaan työehtojen parantamisista. Loimaan kassa ei myönnä jäsenelleen oikeusapua, jos jäsen joutuu työnantajan lain- tai sopimuksenvastaisen menettelyn uhriksi. Loimaan kassa ei jaa minkäänlaisia tietoja jäsenilleen työelämän pelisäännöistä. Se ei toimi millään tavalla jäsentensä elämänlaadun parantamiseksi.

METALLITYÖVÄEN LIITTO huolehtii jäsenistään monin tavoin. Työttömyyskassa on vain yksi osa sen toimintaa. Yksistään oikeusapu on jäsenille hyvin merkittävä etuus nykyisten huippukalliiden oikeudenkäyntikulujen aikana. Metallityöväen liitosta ja omasta ammattiosastostaan jäsenet saavat tietoja työelämän kysymyksistä, kun taas Loimaan kassasta niihin on turha hakea vastausta. Tätä osoittaa sekin, että ne harvat metallityöläiset, jotka ovat jostain syystä ajautuneet Loimaan kassaan, soittelevat Metalliliittoon ja kyselevät hädissään neuvoja.

Lähde: Metallin 49:n kotisivut, www.metalli49turku.fi

Missä olet?

Lueskelin Helsingin Sanomia vuodelta 1999 (1.9.99). Olen säilyttänyt kyseisen lehden mielipidepalstalla olevan kiinnostavan jutun vuoksi.

Hyvästi, kunnan peltiseppi! Alkuperäistekstin on kirjoittanut Kari Heinonen, yksi YIT:n vastaavista mestareista. Hänen kommenttinsa oli, että maassamme ei ole enää kunnan peltiseppiä. Huoli on aiheellinen. Se näkyy joka paikassa: rakennuksilla, metallialalla ja paikoissa, missä osaaminen perustuu kädentaitojen hallintaan. Meidän opetusministeriömme on vuosikymmeniä ohjelmoinut niin, että "kulttuurin" ja muun tietopuolisen opetusta on lisätty, mutta oikean työn, kädentaitojen opetuksen kustannuksella. Kyseiset virkaihmiset ovat olleet sopivia, mutta eivät päteviä. Seuraukset ovat nähtävissä.

Olen itse sitä ikäluokkaa, että töihin oli lähdettävä ja osaaminen ja ammattitaito oli hankittava itse. En ole käynyt ammattikoulua tai alkeellisintakaan ammattikurssia - kuului jo oikeastaan työmoraaliin, että hankittiin työhön vaadittava osaaminen.

Siitä työmoraalista tuli mieleen: Olimme vuonna 1982 naapurimaassa töissä, olimme tilanneet nosturiauton aamuksi. Kun auto tuli, kuljettaja hyppäsi autosta ulos ja kysyi ensimmäiseksi: "Pojat, mihin aikaan teillä on kahvitunti, että minä ehdin katsomaan televisiosta "Stenmarkin" laskua?" Jäin miettimään, onko meidät suomalaiset kasvatettu väärin - kuskia kiinnosti Stenmarkin lasku, ja minä olin huolestunut lämmönvaihtimen nostosta.

Missä olet, nuori osaava hitsaaja? Oli aika, jolloin sinua säilytettiin työttömyyskortiston alimmassa lokerossa ja yli-ikäistä hitsaajaa houkuteltiin värikkäillä eläkeporkkanoilla jatkamaan työssä kunnes viikatemies korjaa saappaat jalassa.

Nuori hitsaaja, missä olet? Et ole missään. Juuri sinun markkinapaikoillasi mellastavat harmaan talouden konsultit ja pimeä ulkolainen työvoima. Näin ovat meidän virkamiehet ja eduskunta viisaudestaan hyväksineet. Meidän eduskunta on ainut työpaikka, missä laatu voidaan korvata määrällä.

Lauri Hölsömäki
hitsaaja, Noormarkku

Metallin osastojen kokous Helsingissä 15.2.2008. Osallistujia kokouksessa oli Metallin 13 isosta osastosta eri puolilta maata.

KANNANOTTO

Erkki Vuorenmaan johdolla sovitut kaksi viimeistä pitkää työehtosopimusta ovat olleet pettymyksiä Metallin jäsenille. Nykyinen metallin sopimus on tasoltaan kehnoin eri liittojen viime kierroksella solmimista työehtosopimuksista. Lisäksi liiton johto, työnantajia miellyttääkseen, otti siihen monia periaatteellisia ja käytännön heikennyksiä, mm. työpaikkaerä, yhden ylityön käsite ja korvaava työ.

Liittokokousvaaleissa äänestäjien vallassa on sallitaanko metallityöläisten alennusmyynnin jatkua.

Epäonnistuneen johdon tilalle Metalliliiton puheenjohtajaksi ja muihin johtotehtäviin löytyy henkilöitä, joihin jäsenistö voi luottaa valinnan jälkeenkin. Kokouksen mielestä entiset kansanedustajat ja pääluottamusmiehet Kari Uotila ja Pertti Turtiainen sekä Metalliliiton toimitsija Jari Myllykoski ovat päteviä liiton johtoon. He pystyvät luotsaamaan Metalliliiton yhdessä jäsenistön kanssa irti nykyisestä alennustilasta. Liitolla on voimaa ja mahdollisuus nostaa Metallin jäsenten palkkatasoa ja sopimusturvaa kun niin halutaan - viime vuosina johto ei ole halunnut kuulla jäsenistöä vaan työnantajia. Ratkaisuihin päätettäessä jäsendemokratia ja jäsenten tahto on kokonaan sivuutettu.

Pidemmän ajan edunvalvontaan, jopa henkilövalintoja enemmän, vaikuttaa liittokokouksen päätös TEAMista. Kokous vastustaa Metalliliiton mukaan menoa kaavailtuun kuuden liiton fuusioon. Mini SAK:n rakentaminen ei kohentaisi Metallin jäsenten asemaa. Kymmenien eri sopimusten piirissä ja täysin erilaisissa tehtävissä työskentelevien jäsenten sopimusten valvonta ja työehtojen kehittäminen tulisivat kärsimään liittofuusioissa. Jo metallin nykyisen työehtosopimuskannan kohentaminen on näyttänyt johdolle liian suurelta palalta, tilanne vain pahenisi määrän kasvaessa. Mitä isompi organisaatio on, sen kauempana päätöksenteko on jäsenistöstä ja työpaikoista.

Suomen hallitus lupasi hoitaa komennusmiesten matkakorvausten verotusasian kuntoon jo puolitoista vuotta sitten. Asiassa ei ole kuitenkaan tapahtunut minikäänlaista edistystä. Sen prosessin uudelleen liikkeelle saaminen näyttää jäävän jälleen kerran komennusmiesten itsensä hoidettavaksi toimintapäivien muodossa, alkaen 22.2.2008. Kokous antaa täyden tukensa komennusmiesten taistelulle.

Kevään liittokokousvaalin merkitystä korostaa se, että nyt valitut edustajat tulevat päättämään Metalliliiton säilyttämisestä tai lopettamisesta. Kokouksen mielestä Metalliliiton kehittäminen on parempi jäsenille kuin epämääräinen liittofuusio.

Juha Kapiainen
Ao. 254:n sihteeri
Pääluottamus mies, YIT

Muutamia poimintoja uudesta työehtosopimuksesta

Metallityöväen liiton liittovaltuuston kevätkokouksen 2007 viesti TES-neuvotteluryhmille:
"Sopimukseen pääsemisen edellytyksenä on, että työnantajaosapuoli luopuu kaikista sopimusheikennyksistä". (Lainaus Metallin nettisivulta 22.5.2007)

Sopimus hyväksyttiin äänestysnumeroin 33 puolesta ja 24 vastaan. Pitikö ratkaisu sisällään sellaisia heikennyksiä, joita siinä ei olisi saanut olla, voi jokainen päätellä itse.

Palkankorotukset

Palkankorotusten taso seuraavalle kahdelle vuodelle:

1.10.2007 alkaen yleiskorotus 3,4 %. Tämän lisäksi oli mahdollista saada 1% työpaikkakohtaista erää, jos voitiin sopia kenelle sitä jaetaan. Mikäli yhteisymmärrykseen ei päästy, niin kaikille jaettiin 0,7 %. Siis jos korotuksia ei voitu sopia pelkästään työnantajan mieleisille henkilöille, tuli työntekijöille 0,3 %:n sakko!

! 1.10.2008 alkaen prosentit ovat 2,5 % yleiskorotusta ja työpaikkakohtainen erä 1,6 %, jos asiasta pystytään sopimaan. Jos ei pystytäkään, niin kaikille tulee 1 %. Niskuroinnista 0,6 %:n sakko työntekijöille!

Liittojen välillä sovitussa laskentaohjeessa on erikseen mainittu se seikka, ettei työpaikkakohtaista erää saa jakaa kaikille työntekijöille eikä pelkästään alempien palkkojen korottamiseen. 25.1.2008 päivitetyn virallisen tiedon mukaan 15 % metallin työntekijöistä jäi ensimmäisenä vuonna tasolle 3,4 %.

Metallin johto on jaksanut ruikuttaa pitkin talvea sitä, miten huonosti työnantajat käyttäytyivät, kun sovelsivat sopimusta juuri siten, millaiseksi se oli oltu porukalla tekemässä. Sitä saa mitä tilaa. Tässä tapauksessa jäsenistö sai sitä, mitä liitto tilasi.

Korvaava työ

Uusi TES mahdollistaa sairauden tai tapaturman vuoksi työkyvyttömän työntekijän sijoittamisen ns. korvaavaan työhön. Työntekijän omalla tahtotilalla ei ole tässä asiassa mitään merkitystä. Asiasta päättävät työnantaja sekä lääkäri.

Aikapalkkojen kehitys

Aikapalkkalaisten työntekijöiden palkkojen kehitystä seurattiin aiemmin liittojen laatimien yhteisten ohjeiden mukaisesti. Tällä varmistettiin se, että niiden kehitys vastasi yrityksen suorituspalkkojen kehitystä. Nyt tämä ohjeistus ja laskentaohjeet on poistettu käytöstä. Uuden tekstin mukaan aikapalkkaisten ja suorituspalkkaisten työntekijöiden palkkojen kehitys toteutetaan vuosittain pääluottamusmiehen kanssa käytävissä keskusteluissa, ja mikäli kehityksessä havaitaan merkittäviä eroja, tehdään mahdollisia korjauksia. Tämä uusi malli tulee johtamaan vääjäämättä aikapalkkalaisten työntekijöiden ansiotason heikkenemiseen.

Suorituspalkkatyön keskeytyminen

Suorituspalkkatyön keskeytyminen työnantajan määräyksestä korvattiin aiemmin KTA:lla, jos uutta työtä ei pystytty järjestämään suorituspalkalla. Jatkossa näissä

tapauksissa maksetaan pelkästään aikapalkka.

Kun tämä pykälä koplataan yhteen aiemmin mainitun korvaavan työn kanssa, voidaan todeta työnantajan välttävän jatkossa, niin halutessaan, maksamasta sairausajan palkkaa KTA:lla määräämällä työntekijä korvaavaan työhön.

Suorituspalkkatyön tietojen saantioikeus

Aikaisemmin oli työehtosopimuksella sovittu, että niiden suorituspalkkatöiden osalta, joissa työn määrää ei voida ennalta ilmoittaa, selvitetään tehdyn työn määrä tilikausittain. Kyseinen soveltamishoje on pyyhitty kokonaan pois uudesta työehtosopimuksesta.

Jokainen esimerkiksi teollisuuden putkiurakoissa mukana ollut tietää, miten vaikeaa on saada tietoja siitä, mitä urakat niiden keston aikana näyttävät. Asia selviää pahimmillaan vasta kuukausien päästä. Nyt

hävisi viimeinenkin mahdollisuus vedota sopimukseen niiden tietojen saamiseksi.

Tulospalkkion KTA

Tulospalkkio on yksi työstä ansaitsemisen muoto. Syksyyn 2007 saakka oli paikallisesti sovittavissa viedäänkö tulospalkkio keskituntiansioon vai ei. Tästä eteenpäin asiassa ei ole enää mitään sopimista. Se ei mene enää keskituntiansioon.

Ylityön seurantajakso

Tehdyn ylityön määrää voitiin paikallisesti sopien seurata syksyyn 2007 saakka joko kalenterivuoden tai neljän kuukauden pituisina jaksoina. Neljän kuukauden tarkastelujakso poistui uuden tessin myötä. Vuotuisen ylityön pystyy nyt teettämään hyvinkin lyhyellä ajalla, jos tuotanto sitä vaatii.

TYÖRYHMISSÄ OLEVIA MUUTOSITYKSIÄ

Palvelusvuosilisästä luopuminen

Liitot ovat asettaneet palkkarakenteen ylläpitoa ja kehittämistä varten työryhmän, jonka yhtenä tehtävänä on selvittää sopimuskauden aikana palvelusvuosilisäjärjestelmän tarpeellisuutta. Tehtävänantoon sisältyy myös ns. seniorivapaan käyttöönoton mahdollisuuksien selvitys.

Tuo edellä oleva teksti tarkoittaa suomeksi sitä, että nykyinen, yli kymmenen vuoden työsuhteisiin maksettava palvelusvuosilisä poistuisi ja niillä rahoilla työntekijät ostaisivat itselleen ns. seniorivapaan. Homma pyörii kuten hölmöläistarinoina. Jatketaan peittoa leikkaamalla sitä toisesta päästä ja ompelemalla sama pätkä toiseen päähän. Milloinhan aletaan kantamaan säkillä valoa?

Seniorivapaa sinällään on hyvä juttu. Siinä palkitaan yli viisikymppisiä työntekijöitä ylimääräisillä vapailta. Vapaapäiviä tulisi sitä enempi, mitä pidempään jaksetaan pysyä työelämässä mukana. Tämä olisi talouselämän ja koko yhteiskunnan yhteinen etu, mutta sekin pitäisi ostaa duunareitten rahoilla.

Yhden ylityön käsite

Yhden ylityölisän käsite ei ole mikään uusi juttu Metallin tessissä. Se on roikkunut siellä yhtenä vaihtoehtona yli vuosikymmenen. Ei vaan ole käynyt kaupaksi ja sen vuoksi siihen laitetaan nyt

panosta aivan uuteen malliin. Asiaa on lähdetty viemään eteenpäin kokeilun nimellä, mutta sopimukseen on kirjattu myös se, että siitä aiotaan tehdä pakottava säädös vuodesta 2009 alkaen.

Jokainen voi miettiä sitä, minkä verran asia näkyy komennusmiehen tilipussissa, kun lähdetään paperikoneen tai jalostamon seisokkiin 35 %:n ylityökorvauksella entisen 50/100 %:n sijaan.

Tässä tarjolla olevat neljä vaihtoehtoa:

-Ylityölisä maksetaan 55 %:n suuruisena kaikilta ylityölisään oikeuttavilta tunneilta.

-Ylityölisä maksetaan sadalta ensimmäiseltä ylityölisään oikeuttavalta tunnilta 50 %:n suuruisena ja seuraavilta 100 %:n suuruisena.

-Ylityölisä maksetaan viideltäkymmeneltä ensimmäiseltä ylityölisään oikeuttavalta tunnilta 35 %:n suuruisena, seuraavalta sadalta tunnilta 65 %:n suuruisena ja sitä seuraavilta tunneilta 100 %:n suuruisena.

Ylityölisän suuruus ja mahdollinen tunteihin perustuva porrastus sovitaan paikallisesti edellä mainittuja esimerkkejä noudattaen.

Tuo yhden ylityöprosentin käyttö koskisi vuorokautista sekä viikoittaista ylityötä; Tämän lisäksi arkilauantaina sekä pyhä- ja juhlapäivän aattona tehtävää vuorokautista ylityötä, joka mak-

setaan nykyisten sopimusten mukaan kaikilta tunneilta 100 %:n korotuksella; Lisäksi tes-ylityös-sä (arkipyhäviikot) pääsiäislauantaita, juhannusaattoa ja jouluaattoa, jotka maksetaan nykyisen sopimuksen mukaan niin ikään 100 %:n korotuksella. Sunnuntaityön ja viikkolepokorvauksen prosentit pysyisivät ennallaan. Toistaiseksi.

Joustavat työaikatarkaisut

Uusi TES määrittelee liittojen tehtäväksi ”*monipuolisten ja joustavien säännöllisen työajan järjestelyiden edistämisen*”. ”*Liitot jatkavat työtään edistääkseen sellaisia hyviä työaikakäytäntöjä, joilla tuetaan yrityksen tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä työntekijöiden yksilöllisten työaikatarpeiden huomioon ottamista*”.

Omissa mielikuvissani tuottavuus ja kilpailukyky vastaan työntekijöiden yksilölliset työaikatarpeet ovat eri planeetoilta. Vai onko joku kuullut tehtaiden kyselevän esimerkiksi kesälomakaudelle sijoittuvien huoltoseisokkien aikataulujen valmisteluissa komennusmiesten yksilöllisten työaikatarpeiden perään?

Joustavat työaikatarkaisut pitävät sisällään jo voimaan astuneen ylityöseurannan hölläämisen lisäksi pekkasten myynnin ja työaikapankit.

TES 16 § (matkatyö), parannukset

Komennusmiehiä koskevaan 16 §:ään tuli yksi muutos. Jos joku erehtyy luulemaan, että kyse olisi esimerkiksi komennuskohteen majoitusta koskevan, ympäriryöreän ”*yksi henkilö per huone*” -pykälän jämäköitymisestä, tulee pettymään.

Se uusi lisäys kuuluu seuraavasti: ”*Levon tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon esimerkiksi aikavyöhykkeiden ylittäminen ulkomaan työssä sekä pitkään lentomatkkaan liittyvät rasitukset*”.

Tuo uudistus on aivan perusteltu ja positiivinen sellainen, mutta ehkä voidaan kysyä sitäkin, olisiko ollut jotain pikkuisen tärkeämpääkin TES 16 §:n uudistamista, koskien niitä komennusmiehiä, jotka taivaltavat pitkin kotimaan pimeitä ja kuoppaisia maanteitä. Näitä Kiinassa ja Argentiinassa työkseen poikkeavia reppumiehiä kun on niin kovin vähän.

Ylityöt ja kireät aikataulut ovat komennusmiesten kovaa arkea. Yhden ylityöprosentin määritelmä syö siitä saatavaa korvausta.

TYÖVOIMAPULAA, TEAMIA JA PEKKASIA

Itse koko työurani "pätkätyöläisenä" suorittaneena (olemalla sellainen jo silloin, kun koko termistä ei ollut hajuakaan) masentaa nuo höpötykset työvoimapulasta. Kyllä nuo "työvoimapulat" ovat aina olleet hetkellisiä piikkejä, maksimissaan vuoden pari, yleensä joitakin kuukausia. Kunnan työpaikoista sen sijaan on aina ollut pulaa, ts. että työsuhteella olisi vakautta, pituutta, turvallisuutta ja että työehtosopimusta noudatettaisiin itsestään selvästi. Joka muuta väittää on joko hölmö tai vielä hölmömpi. Työnantajienkin on syytä muistaa, että hyvä työmotivaatio ja ammattitaito säilyvät kunnollisina ainoastaan asiallisissa työsuhteissa töitä tekemällä, missään pätkätyössä mitään ammattitaitoa ei voi ylläpitää!

Uutta teollisuuden ja teknologian ammattiliittoa ollaan puuhaamassa johtajien Lauri Lylyn ja Erkki Vuorenmaan johdolla huolestuttavalla kiireellä ja omin luvun järjestetyllä "kentän tuella". Mediasta mitä on saanut lukea tästä ns. TEAM-projektista (Metalliliiton, Kemianliiton, Puu- ja erityisalojen liiton, Sähköliiton, Viestintäalan ammattiliiton ja Rautatieläisten liiton fuusioituminen), niin puuhamiehet vakuuttavat sen vahvistavan edunvalvontaa ja erityisesti toiminnan vahvistumista lattiatasolla, niin että vahva järjestäytymistaso säilyy. Itse lattiatasolta väitän, että iso osa täällä ei kyseistä kirjainlyhennettä tunnista.

Käytännössä tällaisten tavoitteiden toteutuminen suurliitossa vaatisi erityisen radikaalia toimintakulttuurin muutosta: ammattiosastojen osuutta jäsenmaksuista olisi lisättävä reip-

paasti (liiton osuuden kustannuksella), koska alakohtaiset ongelmat ja ammatti-identiteetin vaaliminen jäisi enenevässä määrin ammattiosastojen vastuulle. Liittoon saisi jäädä vain aivan välttämättömät vakanssit, muiden olisi ehdottomasti jalkauduttava lähemmäksi kenttää, siinä suhteessa eri aloille kuin on aloilla työskentelevien määrät liitossa.

Metalliliitossa on jo pitkään ollut toimintakulttuurina (ehdottomasti jäsenistön vaaleissa antamalla valtakirjalla) oikeistopuolen demareiden johtama karavaanin kulku, missä joihinkin vankkureihin on joku vasurikin hypännyt apupojan rooliin. Muut ovatkin sitten olleetkin karavaania räksyttäviä rakkeja, pahempia "vihollisia" kuin aina vaanivat työnantajat. On täysin mahdollista, että suurliitossa tämä asetelma vain pahenee, jos se toteutetaan Vuorenmaan konseptilla.

Mistä tämä Vuorenmaankin itsevarmuus asiaansa? Hakaniemessä lasketaan taas todennäköisyyksiä liittokokousvaalien kulusta: noin puolet jättää äänestämättä, siitakin huolimatta vaikka äänestäjää viedään jo kohti vaaliurnaa kuin sairasta tarpeilleen. Äänestäneistä selvä enemmistö antaa äänensä oikeistodemareille ja se on siinä.

Toivottavasti näin ei käy, vaan Hakaniemi näkee yllätyksen. On taas kerran meistä itsestä kiinni kuka vankkureita ajaa ja ketkä räksyttää! Voitaisiin täysin rauhassa pohtia tämä fuusiokin ja miettiä olisiko se paljon parempi aloittaa Matti Huutolan esittämästä SAK:n työttömyyskassojen yhdistymisestä, joka mahdollistaisi kassamaksujen alentamisen ja lisäre-

sursoinnin liittojen varsinaiseen edunvalvontaan. Keskusjärjestötasolla voitaisiin jonkinmoista integroitumista pohtia, lähinnä SAK:n ja STTK:n kesken. Oli sitten taas vaalitulos mikä tahansa, niin sen kanssa on elettävä ja oltava mukana järjestäytyneessä ay-liikkeessä, kuka aktiivisemmin kuka passiivisemmin. Pahinta olisi mennä Loimaan kaartiin loiseläjäksi vapaa-matkustamaan, siitä toivottavasti on yksimielisyys! Lisävuotaminen Loimaalle veisi aina vain lähemmäksi taitekohtaa, jossa yleissitovuus murtuisi, ja siitä sitten jokainen itse "neuvottelemaan" tai nuolemaan sopimuksensa.

Lopuksi noista tes-lyhennysvapaista (pekkaset), nehän ovat tarkoitettu täysin ansaitusti lyhentämään työaikaa. Täytyisi jokaisen ehdottomasti ymmärtää myös käyttää ne siihen tarkoitukseen. Nythän osa porukkaa nostaa ne säännöllisesti "palkanlisänä" ottamalla rahat ulos pitämättä vapaita juuri ollenkaan. Monesti samat kaverit tekevät sairaalloiset määrät ylityitä, aina kun vaan mahdollisuus niiden tekemiseen annetaan, tes:n rajat jyrätään mennessä tullen! Edellisestä johtuen työajan lyhentäminen onkin muuttunut työajan pidentämiseksi. Puhumattakaan nyt näistä poloisista, joilla pekkaset ovat "tuntipalkan yhteydessä" vastoin työehtosopimusta.

Työnantajahan pitää varmasti seurantaan lyhennysvapaiden käytöstäkin, ja jos me itse annamme sen rapautua, niin ei aikaakaan kun ne ovat esityslistalla neuvottelupöydässä pois myytävänä. Pidetään pekkaset, ne olemme ansainneet!

Uusi linja

liittokokousvaalien jälkeen?

Uuden työehtosopimuksen tuomia pettymyksiä

Metalli sai sitten uuden työehtosopimuksen liian kovalla kiireellä aivan viime kesälomakauden kynnyksellä. Pienen työryhmän (Matti Putkonen) sopimusesitys pakkosyötettiin sellaisenaan valtuustolle. Allekirjoittaneen mielestä vähiten purnattavaa on palkankorotustasosta, paljon purnattavaa on sitten enemmänkin:

- paikallisen sopimisen lisääminen ja siihen esim. kuuluva uusi seka-valta vaikuttava rinnakkaisjärjestelmä ylitöiden korvaamiseksi. Miksi avata päättä paikalliselle sopimiselle? Kyllähän tähänkin asti työehtosopimusta parempia sopimuksia on voitu paikallisesti tehdä!

- korvaavan työn käsite. Kyllä se täällä suoritusportaalla tahtoo olla aika mustavalkoista: joko ollaan niin terveenä, että ollaan töissä tai sitten ollaan sairaana ja siten sairaslomalla. Vanhalla tapaa on pärjätty hyvin.

- mielestäni sopimuskausi olisi voinut olla lyhyempi: viime keväänä aloittanut ammattiyhdistysvastainen porvarihallitus on täysin arvaamaton ja on jo näyttänyt kyntensä uhkailemalla lakko-oikeuden rajaimista aina tarvittaessa lakiteitse. Ay-liikkeellä täytyy olla täysi valmius reagoida sen liikkeisiin, luultavasti työreformia yritetään tarjoilla taas jossain muodossa ja työtömät ja työttömyysturva nostattaa intohimoja nykyisessä hallituk-

sessä. Hyvää taustatukea näille mahdollisille toimilleen hallitus saa EK:n ja Koneen miljardööri Herliniltä ja markkinatotalitarismin hyväpalkkaiselta juoksupoika Ollilalta.

- ryhmäkanneoikeus "unohtui" pois sopimuksesta. Se olisi ollut hyvä työkalu rötösfirmoja vastaan, varsinkin niillä työmailla, missä ei ole luottamusmiestä eikä käytännössä mitään edunvalvontaa. Tällaisilla työmailla usein käsittämätön tietämättömyys ja saamattomuus johtavat selvienkin palkkaosavien perimättä jäämiseen. Ainoastaan omatoimisimmat yksilöt osaavat hakeutua liiton avun piiriin, jättävät oikeusapuhakemuksen ja saavat aikanaan saatavansa.

- myöskin sopimuksesta jäi pois luottamusmiesoikeuksien laajentaminen, esim. oikeus saada selvittää vuokratyöntekijöiden ja alihankintatyöntekijöiden palkat ja sopimukset. Lisäksi selvä konkreettinen parannus luottamusmieseseman turvaamiseen laittomasti käytettyä työnantajaa vastaan olisi pitänyt sopimukseen saada.

No, onhan asetettu erilaisia työryhmiä selvittämään osaa edellä mainituista asioista, ne vain valitettavasti tuottanevat pelkkää sananhelinää. Tälle työryhmälle joka tulee käsittelemään vuokratyövoiman käyttöä: ottakaa mallia Ruotsista! Siellähän vuokratyöntekijä saa työkohteen vakituisten työntekijöiden keskituntiansion mukaista palkkaa ja takuupalkan vuokrafirmalta siltä ajalta, kun ei ole työtä. Tämä malli olisi sekä työntekijän että lakia noudattavan yrityksen yhteinen etu.

Metallinkin herättävä harmaan talouden todellisuuden

Harmaan talouden olemassaolosta suurimman vastuun kantaa työnantaja, joka työn teettää ja päättää kenellä. Valtiovalta ja sen viranomaiskoneisto, joka toteuttaa eduskun-

nan säättämiä lakeja ja asetuksia, kantaa suuren vastuun myös. Kolmas suuri vastuunkantaja on työntekijä itse, ja valitettavasti aina löytyy näitä oman pesän likaajia: työmaiden minä-minä-miehet, kientietävät asiantuntijat, jotka varmoille mielipiteilleen tietonsa ammentavat joka paikasta pursuavasta viihdehömpästä. Näille "tovereille" syy-seuraussuhteet ovat käsittämättömiä ja merkityksettömiä, tärkeää on vain, ettei tarvitse veroja maksaa.

Metallityöväen liiton pitäisi vihdoin ryhdistäytyä harmaan talouden torjunnassa, mallia ja konsultointia se voi ottaa/pyytää Rakennusliitolta! Rakennusliittohan on ylivoimaisesti profiloitunein toimija harmaata taloutta vastaan koko valtakunnassa. Ilman viranomaisoikeuksia Rakennusliitto tekee viranomaistenkin puolesta työtä ongelmien vähentämiseksi. Täysin käsittämätöntä on valtiovallan passiivisuus harmaan talouden torjunnassa (vaikka resursseja on jonkin verran lisättykin), kun kyse on euroissa vuositasolla useammasta miljardista, joka sitten on suurimaksi osaksi pois kansantalouden kierrosta. Näyttää selvästi siltä, että läheskään kaikkia poliittisia suuntauksia ei harmaan talouden torjunta todellisuudessa kiinnosta. Se panostus, joka nyt on viranomaisutkintaan satsattu, on ollut erittäin kustannustehokasta: kuin ilmalämpöpumppu, joka ottaa yhden yksikön ja antaa muutaman yksikön tilalle. Työnantajapuolen passiivisuutta ja vastarintaakin harmaan talouden kitkemiseksi en ihmettele: siellä lasketaan kvartaalilogiikalla lyhyen tähtäimen hyötyä yrityksille ja maksimiosinkoja osakkeenomistajille, oli hinta mikä hyvänsä! Rakennusliiton oma-aloitteisen "esitutinnan" seurauksena on moni iso rötösvyhti lähtenyt purkautumaan. Nythän on harmaan talouden vesiin uinut todella vaarallinen hai, järjestäytynyt rikollisuus. Väkivallallakin uhkaillen se käärii pimeän työn kentiltä jo paremmat voitot kuin esim. huume-

kaupasta. Kiinni jäämisen riskit tämän lepsuilun takia ovat pienet ja rangaistukset mitättömät verrattuna moneen muuhun rikollisuuteen. Kauanko järjestäytynyt yhteiskunta instituutioineen sallii tämän syöväen eskaloitua? Herää Metalliliitto jo unestasi ja jalkaudu työmaille harmaan talouden, loimaalaisten ja meidän muiden joukkoon!

Muutetaan suuntaa ensi kevään vaaleissa

Ensi keväänä on taas mahdollisuus muuttaa kurssia liiton käytännön toimintatapojen suhteen. Vastuulista ja innovatiivista ay-toimintaa voi harjoittaa paljon jämäkämmäläkin otteella, hakien erilaista priorisointia ja painopistealueita ja siten laittamalla liitto edistämään edellä mainittujen tavoitteiden lisäksi mm. nykyisen vesitetyn tilaajavastuulain avaamista ja uudistamista sellaiseksi, että pääurakoitsija vastaa alihankintaketjun joka lenkistä ja sakot vastuun laiminlyönnistä olisivat sen suuruisia, että valvontaa olisi myös käytännössä. Käänteistä arvonlisäveroa pitää ajaa ponnekkaasti eli veron maksaisikin pääurakoitsija, eikä niin kuin se tällä hetkellä on, että se tekee siitä verovähennyksen, minä alihankkijaporras jättää maksamatta. Komennusmiesten kulukorvausasia on saatava pikaisesti päätökseen ja lopullisesti, siinä liiton tulee olla myös erityisen aktiivinen, että saadaan asiasta laki, mitä noudatetaan yhdenlaisesti koko valtakunnassa ilman eri tulkintavaihtoehtoja. "Villakoiran" ydin siinä täytyy olla, että kun verovapaa aikaraja tulee täyteen, veroa ruvetaan maksamaan siitä hetkestä eteenpäin, ilman pelkoa taannehtivasta verosta. Siten voi odottaa rauhassa uutta komennuskohdetta ja verottomuuden palautumista.

Komennusmies ja -nainen, paina hetkeksi "off" formuloille ja äänestä ja kehota työtoveriasikin äänestämään: vain annetut hyväksytyt äänät vaikuttavat, pelkät työpaikkajupinat eivät!

**“Metallityöväen Liiton
pääasiallinen tehtävä
on työehtosopimuksin
parantaa jäsentensä
työ- ja palkkaehtoja.”**

Lainaus Metallin kalente-
rista 2008, s. 78

Minne menet, Metalliliitto?

Loppumassa oleva neljän vuoden periodi Metalliliiton valtuustossa on opettanut itselleni kantapään kautta sen, miten kaukana todellisesta demokratiasta ja jäsenvallasta liiton päätöksenteossa mennään. Voidaan tietysti sanoa, että kyse on edustuksellisesta demokratiasta, mutta se on pelkkää puhetta. Isännän ääni on ylimpänä, ja aina ei voi olla oikein varma siitä, kenen ääni kuuluu isännän takaa.

Metalliliitto teki viime kesän liittokierroksella yhden pahan pohjimmaisista työehtosopimuksista. Kiire oli jumalaton, kun sopimus piti saada juntattua valtuustossa läpi hinnalla millä hyvänsä ennen juhannusta, vaikka sopimuskautta oli jäljellä syksyyn asti. Piti päästä taas avaamaan väylää, mutta ihme kyllä Kemianliitto voitti tällä kertaa rinnanmitalla sen juoksupailun.

Metallin TES-ratkaisu

Metallin valtuusto antoi kevätkokouksensa ensimmäisenä päivänä tiedotteen, jonka mukaan uuteen työehtosopimukseen ei tulla hyväksymään minikäänlaisia heikennyksiä. Siinä vaiheessa kun esitys oli valtuuston hyväksyttävänä, heikennyksiä entiseen oli pitkä liuta. Päälliköt lusikoivat karvaan kalkin valtuutettujen enemmistön nieluun, pyyhkivät suupielet ja taputtivat päälakeen.

Ratkaisevassa kokouksessa käytettyjen puheenvuorojen murskaavaa enemmistö oli sopimusesityksen hylkäämisen kannalla. Äänestyksessä se kuitenkin hyväksyttiin numeroin 33–24. Kaikkine heikennyksineen! ”Pulinat pois. Demokratia on puhunut”, kävi eräs valtuutettu opastamassa niitä vääruskoisia, jotka pitivät äänestystulosta ja hyväksytyä sopimusta katastrofina.

Palkankorotuksien tasoksi muodostui kahden vuoden jaksolle 7,6–8,5 %. Hajonta johtuu Metalliliiton ja Teknologiateollisuus ry:n jumaloimasta paikallisen sopimisen mallista. Vertailun vuoksi voi todeta, että AKT teki tammikuun puolivälissä oman kaksivuotisen sopimuksensa tasolla 12,8 %.

Kaikki eivät pääse edes tuon 7,6 %:n tasolle. Metallin palkankorotukset muodostuvat yleiskorotuksesta ja työpaikkakohtaisesta erästä. Seuraavassa suora lainaus viimeisen työehtosopimusratkaisun laskentaohjeesta: ”*tarkoituksena on, että työpaikkakohtaisen erän perusteella jaetaan korotuksia vain osalle työntekijöistä*”.

Tuon yllä olevan lausuman vuoksi palkankorotus jää osalle Metallityöväen liiton jäsenistä kahden vuoden jaksolla tasolle 5,9 %. Voi sanoa varmana asiana jo nyt, että inflaatio tulee laukkaamaan noiden prosenttien yli.

25.1.2008 ilmestyi Metallin nettisivuille tiedote, jonka mukaan työpaikkakohtaisen erän sai 85 % työntekijöistä. Kyseisen uutisen voi lukea myös toisin päin: 15 % jäi ilman työpaikkakohtaista erää. Heidän osaltaan ensimmäisen vuoden korotus jäi pelkkään yleiskorotukseen, joka on 1.10.2007 alkaen 3,4 %. Ja lisää on tulossa. Voimassa olevan työehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjaan on kirjattu seuraava lause: ”*Vuonna 2009 työpaikkakohtaisen erän osuus korotuksesta on vähintään 40 %*”.

Kesällä tehdyn työehtosopimuksen suurin murhe ei ole kuitenkaan korotusprosentteissa vaan tekstipuolella olevissa suorissa, jo voimaan astuneissa heikennyksissä sekä niissä, joiden läpivientiä vielä valmistellaan erilaisissa työryhmissä. Esimerkkeinä mainitakoon näistä työryhmäprojekteista vaikkapa palve-

lusvuosisajärjestelmän tarpeellisuuden selvittäminen, ylityöprosenttien nakertaminen alaspäin ja ”*monipuolisten ja joustavien säännöllisen työajan järjestyiden edistäminen*”.

Kiireellä syntyy vain...

Sopimusten läpimenon mahdollistaa liiton johdon tiukassa ja lyhyessä talutusnuorassa oleva liittotoimikunnan ja valtuuston määränemmistö. Kyseinen asia-tila on valitettavan hyvin tiedossa myös työnantaja-puolella. Tämän vuoksi sieltä tullaan neuvottelupöytään uuvuttavan pitkien vaatimuslistojen kanssa, ja se mikä niistä saadaan menemään läpi, ei ole enää uhanalainen Metallin valtuustossa. Lisäksi asiaa edisti tälläkin kertaa Metallin johdon sopimuksentekokiima. Asia piti saada ehdottomasti valmiiksi ennen kesälomaa, vaikka perspektiivi siitä, minne muiden alojen palkankorotusprosentit tulisivat syksyn kuluessa menemään, puuttui täysin.

Metallin neuvotteluryhmää on turha arvostella siitä, että rintamalinjat sopimusneuvotteluissa olivat juutuneet juhannuksen alla siihen missä olivat. Uskon, että he tekivät parhaansa, mutta vastus oli kova ja edellä mainitut seikat hyvin työnantajan tiedossa.

Jos asiassa olisi toimittu jatkossa niin kuin pitää, olisi valtuustolle kerrottu tilanne ja asiat rehellisesti ja pohdittu porukalla mitä tehdään, eikä siten kuin nyt meneteltiin, että ongelmia pimitettiin, vähäteltiin ja seliteltiin parhain päin.

Kokkorahakusetus

Yhtenä näppäränä kikkana sopimuksen läpivientiin oli ns. ”kokkoraha”, 350 euron kertakorvaus, jos nimet tulee paperiin kesäkuussa. Syötti oli naamioitu niin huonosti, että koukku näkyi kilometrien päähän, mutta eipä haitannut tahtia. Se nieltiin perukkeineen päivineen.

Kyseinen kokkoraha ei mennyt eläkkeisiin, lomapalkkoihin eikä keskituntiansioihin. Sitä voi hyvällä syyllä verrata pakkasella housuun kusemiseen. Lämmittää se hetken verran. Onneksi nyt oli sentään kesäkeli.

Toivoa sopii, että tämä alkujaan Kemian neuvotteluista alkanut ja sieltä muidenkin liittojen neuvottelupöytiin levinnyt kertakorvaushullutus jäisi ainutkertaiseksi. Työnantajille tällainen lapselle tikkari -malli sopii varmasti erittäin hyvin. Uskotellaan, että on kyse palkankorotuksesta, vaikka asialla ei ole sen kanssa mitään tekemistä. Oikea palkankorotus on sitä rahaa, mikä voidaan lunastaa jokaisena työtuntina koko so-

pimuskauden ajan ja josta menee jotain myös ker-
tymiin.

Metalliliitosta tuli reilu kuukausi sopimuksen hy-
väksymisen jälkeen vielä lisäohjeet, joiden mukaan
kokkoraha ei kuulunut niille, jotka olivat kevään ja
kesän aikana sairauslomalla tai työttömänä. Kysei-
sestä lisäehdosta ei kuulunut hiiskaustakaan siinä vai-
heessa, kun sopimusta runnottiin läpi. En tiedä, mitkä
ovat petoksen tunnusmerkit juridisesti, mutta läheltä
liippaa.

Pelottelua

Tuossa keväisessä valtuuston kokouksessa Metallin
puheenjohtaja Erkki Vuorenmaa maanitteli ja uhkaili
valtuutettuja juntatessaan sopimusratkaisua läpi. So-
pimus oli kuulemma hyvä eikä pitänyt sisällään mi-
tään heikennyksiä.

Yhtenä uhkakuvana Vuorenmaan puheissa oli se,
että jollei sopimusta hyväksyttäisi, olisi jouduttu syk-
systä työtaisteluiden tielle. Outoa puhetta ja uhkailua
liiton puheenjohtajalta valtuuston ja sitä kautta Me-
tallin jäsenistön suuntaan työväentalon puhujapöntös-
tä. Ennen muinoin sieltä käsin uhkailtiin työnantajia.
Onneksi Tehyn kokoomuslainen Laitinen-Pesola pa-
lautti syksyn mittaan joitakin työväenliikkeen perus-
periaatteita uomilleen.

Tietysti tuon kesällä tehdyn sopimusratkaisun hy-
väksymisen jälkeen pöntössä kävi muutama tehdyn
sopimuksen ylistäjänikin. Kuultiin vanha klisee: "Kyllä
tämän kanssa voi elää". Pitää varmasti paikkansa.
Kyllä sen kanssa voi elää, mutta syytä on miettiä si-
täkin, miten monta kyllä tämän kanssa voi elää -sopi-
musta voi tehdä entisten heikkojen päälle, kun sillä ei
enää elä. Tällä kertaa tuo sopimus tehtiin aikana, jol-
loin tuotanto pyörii laakerit punaisena. Miten sitten,
kun asiat ovat toisin?

TEAM-liittofuusio

Vuoden 2007 suuria puheenaiheita työmarkkina-
kentällä on ollut mahdollisen teollisuusalojen
suurliiton syntyminen. Kyseessä olisi eräänlainen teol-
lisuusliittojen JHL. Perusteluna tälle hankkeelle on
esitetty sitä kautta aikaan saatavaa edunvalvonnan
tehostumista. Työnantajapuolella on tapahtunut jo ai-
emmin samantyyppinen Palvelu- ja Teollisuustyönan-
tajien (PT Ja TT) yhdistyminen omaksi suurliitoksi,
nykyiseksi Elinkeinoelämän keskusliitoksi (EK).

Mukaan kaavailtuun TEAM-suurliittoon (Teolli-
suuden Ammattilaiset) olisivat tulossa Metalliliitto,
Sähköliitto, Kemianliitto, Rautatieläisten liitto, Puu-
ja erityisalojen liitto ja Viestintäliitto. Hankkeen sel-
vitysmiehenä on toiminut Lauri Lyly SAK:sta. Hä-
nelle ollaan nähtävästi räätälöimässä TEAMin pu-

heenjohtajan paikkaa. Uusi liitto aloittaisi toimin-
tansa jo vuoden 2010 alusta.

Uusiutumisen tarvetta on

Hankkeen yksityiskohtiin on tässä aivan turha men-
nä, varsinkaan kun niitä ei ole kaikkia vielä edes tie-
dossa. Julkisuudessa on kuitenkin käyty voimakasta
aivopesukampanjaa siitä, miten suurliiton muodostu-
minen on jo käytännössä varma. Asia on kuitenkin
vielä täysin levällään. Mistään ei ole sovittu vielä yh-
tään mitään, paitsi ehkä liittojen pamppujen omissa
"Jaltan konferensseissa", joissa manttaaleja lienee jo
jaettu. Ensimmäisenä asiaan ottaa kantaa keväällä
Kemianliitto ja heti sen perään Metallin omassa liitto-
kokouksessaan Tampereella.

Jos pysyttelee perusasioissa, niin uusiutumisen tar-
vetta on varmasti jokaisessa liitossa. Kuitenkin aja-
tus siitä, että esimerkiksi Metalliliitto heräisi suurlii-
ton myötä koomasta, on outo. Eikö omien nurkkien
putsaaminen ja komeroiden tuulettaminen ole mitään?
Kaivataanko tosiaankin entistä suurempaa mattoa,
jonka alle tekemättömät työt voi lakaista?

Metalliliitossa on paljon pätevää väkeä niin kes-
kustoimistolla, alueilla että ammattiosastoissa, kun-
han politikointi ja sen seurauksena tuleva kusipiirira-
jojen käyttäminen sekä juonittelu siirretään ykkösteh-
tävästä kakkoseksi, tai mielellään vaikka yhdeksän-
neksi. Siirryntään sen kuuluisan piirun verran omasta
ja puolueitten edunvalvonnasta jäsenistön edunvalvon-
taan.

Komennusmiesten kannalta TEAM:sta tulee to-
dennäköisesti koitumaan lisää ikävyyksiä. Jos komen-
nusmiesten asioita on tähän asti hoidettu Metallityö-
väen liiton tuulikaapissa, niin mahdollisen suurliiton
myötä niiden käsittelypaikka siirtyy Hakaniemen
kauppahallin rappusille. Komennusmiesten edunval-
vonnan kannalta olisi parempi malli eriytyä entistä
enemmän omaksi ryhmäkseen eikä suinkaan liueta
puualan tai rautatieläisten sekaan. Tämä lausuma
mitenkään väheksymättä ko. liittoja. Ne vain sattui-
vat olemaan aivan eri maailmasta.

Ketkä lopulta hyötyvät

Maailma muuttuu vauhdilla ja kehityksen jarrumie-
heksi ei kannata käydä, mutta toisaalta on yhtä tyh-
mää hypätä jarruttomaan junaankaan. Sellaiseen mei-
tä ollaan nyt sullomassa.

Suurin yksittäinen TEAM-hankkeesta hyötyjä
Metallissa lienee tällä hetkellä puheenjohtaja Erkki
Vuorenmaa, joka petaa tällä jatkoa viimeiselle pu-
heenjohtajuuskaudelleen, ollen samalla, jos suurlii-
to toteutuu, myös Metallityöväen liiton viimeinen pu-
heenjohtaja. Sillä pääsee historiaan. Kuulen jo kor-
vissani kevään liittokokouksen puheenvuorot, joissa
sanotaan vakavalla äänellä, miten ollaan suurliitto-
hankkeen myötä niin merkittävässä tilanteessa, että

tarvitaan ehdottomasti kokenutta puheenjohtajaa viemään hanke päätökseen.

Missään ei ole näkynyt vielä pätevää selitystä sille, miten edunvalvontaa aiotaan tulevassa suurliitossa tehostaa. Toki työnantajien EK:ssa siinä on onnistuttu hyvin. On kuitenkin syytä muistaa se realiteetti, että sillä puolella mistä jaetaan jotain, on paljon helpompi vetää yhtä köyttä. Varsinkin kun yhteinen perusperiaate on se, että jaetaan mahdollisimman vähän. Vastaanottavalla puolella se tappelu syntyy, kun

toinen onnistuu saamaan enemmän kuin toinen. Hyvänä esimerkkinä viime syksyinen Tehyn, Superin ja JHL:n jupakka. Eripuraisissa ammattiliitoissa ja niiden sekavissa toiminta-alueajauksissa piilee työnantajaliittojen kannalta vielä paljon hyödyntämätöntä potentiaalia. Näissä aidan yli koukkimisissa Metalliliiton on ollut vuosien varrella varsin aktiivinen. Kyseinen seikka lienee suurin syy siihen, miksi Paperiliitto, tukalasta asemastaan huolimatta, antoi TEAM-hankkeelle rukkaset jo viime vuonna.

Kirjoittaja roikkumassa Metalliliiton ovenkahvassa. Jos TEAM toteutuu, onko reppumiehellä enää asiaa edes tuulikaappiin?

Liittoja tarvitaan jatkossakin

Tuossa edellä on tullut ruoskittua Metalliliittoa ja toisaalta suhtauduttua epäilevästi sen lakkauttamiseen. Jokseenkin jakomielitautista, sen myönnän, mutta tuon suurliittohankkeen tarve ja koko sekä erityisesti valmistelun vauhti epäilyttää.

Jos siihen on pakko mennä, niin miksei hommaa lähdetä rakentamaan pienemmistä palikoista, esimerkiksi työehtosopimus kerrallaan, jos nykyisillä resursseilla ei pärjätä? Metallissakin riittää pääalan, eli ”vihreän kirjan” lisäksi useita alatesejä. Sieltä on vielä hyvä palata takaisin, jos asiat eivät toimi odotetulla tavalla. Kivijalkaan poltetun Metalliliiton raunioille palaaminen on mahdotonta. Tällainen maltillinen eteneminen kompastuu tietenkin siihen, että Metalliliiton haluaa olla heti alusta asti se suurin ja kaunein, jos TEAM toteutuu.

Duunarit tarvitsevat liittonsa nyt ja jatkossa. Loimaan kassan käpykaartista käsin ei työehtoja paranneta. Vai pitäisikö nykytilanteessa sanoa niin, ettei niiden heikennyksiä pystytä sieltä käsin jarruttamaan senkään vertaa kuin liittojen avulla.

Jos joku erehtyy luulemaan, että yksi ihmismie-

len pimeimmistä piirteistä, eli oman hyödyn nylkeminen toisen tekemästä työstä, olisi kadonnut johonkin tästä maailmasta, erehtyy pahasti. Se voimistuu nykyisen tuotannon ja suorittamisen määrän ihannoinnin myötä entisestään. Pitää olla joko riittävän tehokas tai riittävän halpa saadakseen enää oikeuden vetää haalarit niskaansa. Ja tietysti vielä mielellään molempia yhtä aikaa.

Metallityöväen liitto otti viime kesänä merkittävän askeleen tuon saman ajatusmaailman suuntaan hyväksymällä johdon painostuksella sopimuksen, jonka perusteella heikommin suorittavaksi määritellyt työntekijät maksavat tehokkaampien palkankorotukset. Tyly kohtalo esimerkiksi niille ihmisille, jotka ovat menettäneet osan työkyvystään tuotannon alttarille ja joutuvat sen myötä lajitteiluun.

Viimeisten näyttöjensä perusteella Metalliliitto kaipaa tällä hetkellä lähinnä pitovoidetta eikä enää yhtään suurempaa ylämäkeä TEAM:in myötä. Sen tehtävän hoitaminen, mihin on alun perin ilmoitautettu, lipsuu jo nyt pahasti. ■

Reijo Paappanen

Metalliliiton hyväksymä työehtosopimus

Liitto teki työehtosopimuksen kovalla kiireellä ennen juhannusta ja kesälomia. Sopimus tehtiin tietenkin kysymättä jäsenten mielipidettä, vaikka esimerkiksi neuvoa antavalla jäsenäänestyksellä. Liiton johto toi sopimustekstin valtuustolle hyväksyttäväksi puheenjohtaja Erkki Vuorenmaan uhkauspuheenvuorolla: Jos tätä ei hyväksytä, syksyllä tulee huonompi sopimus.

Yksi sopimuksen kummallisuuksia on muuttaa vuorokautisten ja viikottaisien ylityöiden korvausprosentit paikallisesti sopien (TES 14 § Mom. 5 Paikallinen sopiminen, yksi ylityökäsitelä). Sopimuksessa on useita vaihtoehtoja, jotka pitäisi sopia paikallisesti 35 %:n ja 100 %:n välillä. Sopimus perustuu tehtyihin ylityötunteihin, mutta käytännössä se olisi pääsääntöisesti komennusmiehille 55 %:n suuruinen kaikilta vuorokautisilta ja viikoittaisilta ylityölisään oikeuttavilta tunneilta. Toisaalta sopimus tehdään firmakohtaisesti, ei työmaakohtaisesti, joten samalla työmaalla saattaa olla ylityöissä kavereita eri prosentilla.

Päivärahalakimuutos edelleen ratkaisematta

Päivärahan verotuksessa ei ole saatu lopullista lakimuutosta aikaan, tilanne jatkuu entisellään ja mätkäyksiä tippuu tasaiseen tahtiin komennusmiehille. Osaston lehdessä oli 1998 sovitusta työehtosopimuksesta lainaus, joka oli allekirjoituspöytäkirjan 9 §:n kirjattu lauseke: ”Liitot perustavat työryhmän, jonka tehtävänä on sopimuskauden aikana selvittää matkakustannusten korvaamiseen liittyviä kysymyksiä ja tehdä ehdotuksensa mahdollisten työehtosopimuksen 16 §:ään liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi”. Myös tämän työryhmän perustamisen jälkeen on perustettu uusi työryhmä, joka on selvittänyt samaa asiaa. Tulokset ovat valitettavasti olleet huonot, vaikka työryhmässä on ollut mukana liiton edustajat, valtiovarainministerin lupaukset ja edustajat.

Ammattiosasto on vienyt omalta osaltaan kortensa käymällä valtiovarainministeriössä viemässä näkemyksemme ongelman ratkaisemiseksi. Valitettavasti paikalle ei saatu ministeri Jyrki Kataista, vaan paikalla oli ministeriössä kaksi viikkoa työskennellyt virkamies, joka ei antanut edes valokuvaa ottaa paikalta. Tässä kuitenkin kannanotomme, jonka jätimme keskustelun jälkeen virkamiehille. Sen ovat allekirjoittaneet suomalaisten komennusmiesten ja Helsingin seudun teollisuusasentajat ry:n puolesta Risto Lakanen, Pasi Vahtermo, Juha Kapiainen ja Reijo Paappanen.

Valtiovarainministeriölle komennustöiden verotuksesta

Valtiovarainministerinä Vanhasen ykköshallituksessa toimineen Eero Heinäluoman kesällä 2006 asettaman komennusmiesten verotyöryhmän loppuraportti ja raportin toimenpide-ehdotukset tuloverolain 72§ ja 72a§ kehittämistä, ovat viimeisten tietojen mukaan jäämässä määräämättömäksi ajaksi vaille käsittelyä. Tämä tuntuu merkilliselle tilanteesta, jossa kotimaisen työn ja työvoiman kohtaantoa pitäisi pyrkiä kaikin tavoin edistämään. Tästä tavoitteesta vallitsee kaikilla tahoilla yksimielisyys. Samaa aikaan on alkanut tulla jälleen uutisia Lounais-Suomen verottajan

toimeenpanemista jopa kymmenien tuhansien eurojen jälkiveroista telakoilla työskenteleville komennusmiehille.

Vuonna 2007 tehdyt toimenpiteet

Julkisuudessa on esiintynyt lausuntoja, joiden mukaan komennusmiehiä vastaan olisi jo tultu merkittävästi jälkiverojen huojennusten ja kakkosasunnon verovähennysoikeuden myötä.

Tulkinta on outo, koska tehdyt huojennukset perustuivat aiempien, kohtuuttomien verotuskäytäntöjen oikaisuun. Tämä tapahtunut kohtuuttomuus on todettu useaan kertaan aina korkeimpia oikeusasteita myöten.

Toisaalta komennusmiehet eivät vuokraa itse asuntojaan, vaan niiden hankinnasta ja kustannuksista vastaa työnantaja, joka epäilemättä kuittaa niistä myös verovähennykset.

Kakkosasuntojen vuokraajat tulevat lähinnä lääkäreistä, opettajista ja virkamieskunnasta. Ei komennusmiehistä.

Nykyiset määräajat

Vuoden 2006 alusta voimaan astuneen tuloverolain muutoksen myötä komennustyötä tekevien henkilöiden matkakorvausten sekavaa verotuskäytäntöä pyrittiin selkeyttämään tuomalla lakiin määritelmät komennuksen keston aikarajoista suhteessa matkakorvausten verottomuuteen. Tässä selkeyttämisessä ei mielestämme ole täysin onnistuttu. Työkohteen tilapäisyys määriteltiin komennuksen keston ja korvausten verottomuuden osalta kahteen vuoteen.

Tämän lisäksi tiettyjen erityisehtojen täytyessä on mahdollisuus yhteen lisävuoteen. Siitä, kuka tämän lisävuosioikeuden määrittämisen tekee ja missä vaiheessa, ei ole selkeää ohjetta.

Tämän vuoksi 2+1 vuoden malli on syytä muuttaa suoraan kolmeksi vuodeksi. Näin saataisiin poistettua tällä hetkellä vallitsevaa epävarmuutta ja epätietoisuutta työmailta.

Komennuksen ennakoimaton jatkuminen

Eriyisen sekavaksi tilanteen tekee nykyisen lain tulkinta, jonka mukaan työkohte voi muuttua vakituiseksi ja sen myötä korvausten osalta verolliseksi jo siinä vaiheessa, kun komennuksen tiedetään ennakoimattomasta syystä jatkuvan yli määräaikaisten. Komennusmiestyöryhmä suositti tämän kohdan muuttamista niin, että verottomuus säilyisi aina määräaikaisten loppuun asti. Tämän muutoksen voimaansaattaminen olisi ensiarvoisen tärkeää, jotta tilanne olisi työntekijän sekä työnantajan tiedossa ja hallinnassa, eikä jonkun ulkopuolisen tahon myöhemmin määriteltävissä.

Poissaoloehto

Komennuskohteen uudelleen tilapäiseksi määrittely edellyttää nykyisen lainsäädännön puitteissa kuuden kuukauden poissaoloa kyseiseltä työkohteelta ja vähintään yhden päivän työskentelyä muualla. Tämä poissaoloehto olisi mielestämme syytä muuttaa kolmeen kuukauteen. Nykyinen puolen vuoden sääntö aiheuttaa muun muassa keinotekoista työttömyyttä ja on alueellisestikin eriarvoinen, johtuen teollisuuslaitosten keskittymisestä Keski- ja Etelä-Suomeen. Pohjoisessa komennusmiehet ajautuvat väkisin yhä uudelleen ja uudelleen samoille työkohteille.

Helsingin seudun teollisuusasentajat ry, Ao 254 toivoo, että pysähdyksissä oleva työ komennusmiestyöryhmän loppuraportin pohjalta viedään mahdollisimman nopeasti loppuun sekä huomioidaan siihen tammikuussa 2007 pyydyt ja tehdyt muutosesitykset. Tällä tavoin pystytään turvaamaan kotimaisen komennustyön pysyminen jatkossakin pääosin suomalaisissa käsissä. Tällä on merkitystä valtion sekä erityisesti komennusmiesten verotuskuntien verotulojen karttumiselle. Nykyisten käytäntöjen myötä, koko ajan lisääntyvän ulkomaiseen työvoimaan perustuvan komennusmiesbisneksen myötä, näin ei tule tapahtumaan.

Kähmintää ja kusetusta

-Matkakorvausten verotustilanne 2008

Odotukset komennusmiesten matkakorvausten veroasian suhteen olivat vielä vuosi sitten korkealla. Komennusmiestyöryhmä oli saanut loppuraporttinsa valmiiksi ja siinä suositeltuja toimenpiteitä odoteltiin pantavaksi täytäntöön. Porvarihallituksen ja valtiovarainministeriksi singahtaneen Jyrki Kataisen myötä asiat ovat kuitenkin jumittuneet kuin se kuuluisa ruskeasävyinen luonnontuote Junttilan tuvan seinään. Kyseisen herrasmiehen naaman näkeminen nostaa nykyään henkilökoh- taista verenpainettani vielä enempi kuin Sauli Niinistön ”työväenpresidentti” -apinointi konsanaan.

Työryhmäraportti

Tilanne näytti vuoden 2006 lopussa toiveita herättävälle. Komennusmiesten kunniakas taistelu ja usko oman asiansa puolesta näytti tuottavan tulosta. Alussa tuli paskaa päin naamaa, mutta asiat muuttuivat kesän mittaan ja nekin tahot, jotka alussa puukottivat selkään, alkoivat toimia asian eteen. Silloisen valtiovarainministeri Heinäluoman asettama komennusmiestyöryhmä jätti loppuraporttinsa vuoden 2006 lopussa. Siinä oli hyviä ehdotuksia uusiksi käytännöiksi ja tuloverolain 72§:n ja 72a§:n järjeistämiseksi. Lisäksi aiempiin jälkiveroihin vuosille 1999–2004 saatiin 80–100%:n huojennukset.

Työryhmäraporttiin pyydettiin lausuntoja erinäisiltä tahoilta vuoden 2007 tammikuun aikana. Näiden tahojen joukossa oli myös ao 254. Lausunto jätettiin osaston puolesta ja siinä painotettiin määräaikojen muutoksia. Nykyisestä kahden vuoden jaksosta esitettiin siirtymistä vähintään kolmen vuoden enimmäiskestoon ilman mitään reunaehtoja. Tätäkin tärkeämpänä pidettiin poissaoloehdon puolittamista puolesta vuodesta kolmeen kuu- kauteen.

Kontakteja

Kevään tullen eduskuntavaalit painoivat päälle eikä kenelläkään Arkadianmäellä ollut tietenkään enää aikaa komennusmiesten murheille. Vasemmisto otti vaaleissa kunnolla turpaansa ja alussa mainittu kykypuolueen Katainen koukkasi valtiovarainministerin salkun.

Pitkin kesää odotettiin, josko veroasiassa alkaisi kuulua jotain uutta. Turhaan. Loppukesästä lähetettiin osaston taholta audienssipyyntö valtiovarainministeriöön tarkoituksena päästä nokatusten Kataisen kanssa kuule-

maan mikä maksaa. Tämä ei onnistunut, mutta sen sijaan päästiin tapaamaan valtiosihteeri Velipekka Nummikoskea, joka toimii Kataisen oikeana kätenä. Kenties jopa molempina. Tapaaminen oli jokseenkin tulokseton. Osaston puolesta jätettiin keskustelun pohjaperiksi kirjelmä, joka on esillä toisaalla tässä lehdessä.

Tapasin Nummikosken ja erityisavustaja Ari Sauroksen toistamiseen Metalliliitossa pari viikkoa tuon ministeriössä käynnin jälkeen. Palaverin koolle kutsujana oli Matti Putkonen Metalliliitosta. Mukana olivat liiton edustuksen lisäksi Aker Yardsin henkilöstöpäällikkö Arto Helin ja Tejara Oy:n pääluottamusmies Harri Koskinen. Kokous sinällään oli hyvä. Painavia ja selkeitä asioita oli pöydässä, mutta lopullinen anti jäi jälleen melko olemattomaksi.

Eduskunta

Lokakuussa komennusmiehiä ympäri maata piti kokousta eduskunnassa, tilaisuuden koollekutsujina kansanedustaja Eero Heinäluoma sekä komennusmieskysymyksessä ansiokkaasti toiminut kansanedustaja Jyrki Yrttiaho. Toki Heinäluomakin toimi ansiokkaasti komennusmiesasiassa valtiovarainministerinä ollessaan, mutta nyt osanotto jäi häneltä pelkäksi nimeksi kokouskutsussa. Auditorion lehterit eivät liiemmin pullistelleet muistakaan kansanedustajista, ministereistä puhumattakaan.

Vanhanen oli lähettänyt omasta puolesta paikalle valtiovarainvaliokunnan verojaoston puheenjohtaja Mika Lintilän. Tämän Lintilän jutut olivat jokseenkin lampaanpäästä, mutta sen verran sieltä pusertui lupausta, että asia otetaan syksyn mittaan käsittelyyn. Vakuudeksi tästä lupauksesta on itselläni lehtileike seuraavan päivän Hesarista. Mitään ei kuitenkaan tapahtunut, ja sen vuoksi osaston taholta lähestyttiin sähköpostilla Lintilää ennen joulua. Ei vastausta.

Lintilä ilmestyi julkisuuteen helmikuun alussa Ilta-Sanomissa, kommentoidessaan itseensä kohdistuneita syytöksiä eduskunnan seksijupakassa. Mies on siis kunnossa, joten se huoli on meiltä pois. Kyselyyn vastaminen on vain jäänyt jostain ihmeen syystä tekemättä. Epäilemättä jostakin tärkeästä syystä.

Kansanedustaja Timo Soini grillasi Kataista eduskunnan kyselytunnilla 20. joulukuuta 2007 kysyen, missä viipy komennusmiesten verolain uudistus ja mikä

Korjauksia komennusmiesten verotukseen aletaan tutkia

► Ehdotukset komennusmiesten isojen jälkiverojen estämiseksi makaavat edelleen valtiovarainministeriössä. Korjauksia

ehdottaneen työryhmän esitys valmistui jo viime joulukuussa, ja sitä tukivat sekä työnantajien että työntekijöiden järjestöt.

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostoa johtava **Mika Lintilä** (kesk) kertoi perjantaina, että työryhmän esityksiin aletaan perehtyä tarkemmin lähiaikoina.

STT

Yksi valtiovallan toteutumattomista lupauksista. (Helsingin Sanomat 20.10.2007)

on sen sisältö. Katainen vastasi ympäröiväisiä ja kertoi perehtyneensä asiaan melko perusteellisesti. Syy onkin hänen mukaansa työmarkkinajärjestöjen, jotka ovat sopineet vuosien varrella yhtä sun toista. Perustelu on järjestön. Esimerkiksi metallialan työehtosopimuksessa päivärahan ja ateriakorvauksen kilometrirajat ovat reilusti verolakia korkeammat.

Osaston taholta lähestyttiin tammikuussa sähköpostilla Kataista, ja lienee enää turha sanoa, että mitään vastausta ei ole kuulunut. Tämän jälkeen on tehty tilanteen selvittämiseksi vielä yksi yritys valtiovarainministeriön virkamieskanavaa pitkin. Turhaan sekin, hiljaisuus jatkuu.

Petos

Komennusmiehet on petetty jälleen kerran. Valtionhallinto toimii kuin tuuliviiri. Yksi lupaa yhtä, ja kun nokkamies vaihtuu, hän pyyhkii perseensä edellisen antamilla lupauksilla.

Ei porvarihallitus silti aivan toimeettomana ole ollut. Saihan se viime kesänä aikaiseksi kravattikaulaväelle suunnatun ns. kakkoskasunnon verovähennysoikeuden. Tätä mainostettiin merkittävänä vastaantulona komen-

usmiesten suuntaan. Ei oikein tiedä, pitäisikö tuossa kohtaa itkeä vai nauraa.

Aktiviteettia on osoittanut myös verottaja, nyt kun Heinäluoman asettaman työryhmän suosittama komennusmiesten rauhoitusaika vuosille 1999–2004 on jo ohi. Ilmassa on revanssin makua ja liipasinsormi herkässä.

Tämän verotusasian taustalla saattaa olla myös kauaskantoinen hanke metsästä kotimaiset komennusmiehet sukupuuton partaalle ja polkea loput rippeet vuokratyövoima-nimikkeeseen alle kaiken maailman eilakaisloihin ja varamiespalveluihin. Lisäksi puoli- ja täysrikollisten hämärämiesten harjoittama puolalaisen ja muun itäeurooppalaisen työvoiman laivaaminen Suomeen on ollut käynnissä pitkän aikaa. Tästä ilmiöstä törkeimpänä esimerkkinä eduskuntatalon edessä eli Musiikkitalon montussa 1,85 euron palkalla työskennelleet puolalaiset timpurit. Ajankohtaisen kakkosen haastattelussa kansanedustaja Lyly Rajala hekotteli eduskuntatalon rappusilla sitä, miten mukavaa on se, että työhuoneen ikkuna on toiseen suuntaan, ettei työmaa näy. Mukavaa on epäilemättä sekin, ettei näillä kahdellasadalla Arkadianmäen lylyrajalalla ole huolta kulukorvauksiensa verotuksesta. Se asia on hoidettu lailla. Ja aivan itse tehdyllä.

Veroasian viimeisin päivitys

Helmikuun 11. päivänä oli komennusfirmojen luottamusmiesten kokous Turussa. Kokous päätti järjestää komennusmiesten toimintapäivän perjantaiksi 22. helmikuuta. Toimintapäivä sai varsin hyvin julkisuutta mediassa ja muun muassa pääministeri Vanhanen otti asiaan kantaa pääministerin haastattelutunnilla. Toimintapäivän valtakunnallisessa uutisoinnissa puhuttiin pelkästään tuhannesta lakkoilevasta telakoitten ja Tornion terästehtaan komennusmiehestä. Ei sanaakaan sadoista sisämaan komennuskohteilla mielenilmaukseen osallistuneista. Tämä oli valitettavaa, mutta asialle ei pystynyt tekemään perjantaipäivän aikana, yrityksistä huolimatta, enää mitään. Radio ja televisio painoivat samalla uutisella iltamyöhälle asti. Välitämme tämän lehden kautta kiitokset kaikille asiassa mukana olleille.

Toimintapäivää seuranneena maanantaina, 25. helmikuuta tuli julkisuuteen tieto, jonka mukaan valtio-

varainministeriö oli antanut etujärjestöille toimeksianton koota edustus uuteen työryhmään, jonka tehtävänä on alkaa selvittää komennusmiesten verotusta uudelleen. Aikaa selvityksen tekemiseen on annettu huh-tikuun loppuun. Työryhmään on kutsuttu edustukset Metallista, Teknologiateollisuudesta, EK:sta, Toimihenkilöunionista ja verohallinnosta. Työryhmän koollekutsuminen on positiivinen signaali komennusmiehille, mutta toisaalta ihmetyttää, miksei aiemman työryhmän loppuraportti kelvannut. Jäämme mielenkiinnolla odottamaan, onko työryhmään kaavailtu suoraa komennusmiesedustusta, vai onko jälleen kyseessä ns. keittiöpaikka, jonne huudellaan salin ovesta väliaikatietoja.

Komennusmiesten kokous päätti samaisen helmikuun 25. päivän iltana jäädyttää tilanteen pariaksi viikoksi ja katsoa, miten asia etenee sekä toteutuuko oma edustus työryhmässä. Seuraava kokous pidetään 10. maaliskuuta Turussa.

*Minne menet,
komennusmies?*

Komennukset matkustamisineen, vaativat kohteet ja olosuhteet, vaativa työ ovat muokanneet metallin komennusmiesten maailmankuvaa varsin paljon vuosikymmenien saatossa. Edellä mainituista seikoista johtuen ammattikunnalle muodostui rehellinen ammattiylpeys. Ammattiylpeys, joka ei ollut alistavaa vaan oman ammattikunnan arvostamista yhtäläisesti myös yksilöä arvostaen. Komennukset opettivat suhtautumaan ja suhteuttamaan oikeudenmukaisuutta. Näin olen nähnyt olevan.

Työelämän realiteetit ovat muuttuneet kovemmiksi ja kovemmiksi, mutta näkyvätkö ne ammattiylpeässä komennusmiehessä. Kuvitellaanko asioiden hoituvan omaan napaan tuijottamalla, omaehtoisella edunvalvonnalla. Epäilen ja väitän jopa tietäväni, että itsekkyyden ajaa yhteisen edunvalvonnan edelle luvattoman usein. Surkein esimerkki itsekkyydestä on Metalliliiton toiminta, joka heijastuu joka suhteessa yhteiskuntaamme, ei vain ao:hin ja jäsenistöön. Käsittämätön rimalalitus oli viimeinen sopimus, joka jäsenistölle nielaisutettiin demarien toimesta vasemmiston vikisijöiden seurattessa katseella.

Ainako vain haluatte toiminnan, joka alistaa teitä loputtomiin, jatkuvan. Ainako vain haluatte toimitsijoiden syyttävän teitä verorikollisiksi ja yhteiskuntakelvottomiksi. Ainako vain haluatte demariklikin määrätä ammattitaidottomuudellaan ja moraalittomuudellaan teitä. Vaalien myötä voitte osoittaa halunne. Valveutuneisuudella löytyy kyllä äänestettäviä, jotka toimivat yhteisöllisesti eikä vain poliittisesti. Paheneeko tilanne, mikäli niin, oletteko kenties ansainneet sen!

Käsitykseeni oikeaoppisesta edunvalvonnasta ei mahdu myöskään toimitsijoiden edesauttava toiminta pääluottamusmiesten, luottamusmiesten ja työntekijöiden laittomissa työsuhteiden päättämisissä. Henkilökohtaisesti olen valmis vastaamaan väitteistäni alistamisesta ja sortamisesta Metallityöväen Liiton joka ainoalle toimitsijalle puheenjohtajasta lähtien, tiedättehän kokemukseni. Kaikkea edellä mainittua tuli maisteltua komennusmiesajanani, joista kokemuksista en kylläkään vaihtokauppaa kävisi, mutta muutama känni olisi voinut jäädä ottamatta.

Onko sitten vaihtoehtoja ay-järjestäytymiselle. Ei ole, sillä mitkään ulkopuoliset tahot eivät edunvalvonnallisia asioita korjaa. Pahimmillaan pahentavat, esim. yksityiset työttömyyskassat. Löytyykö puoluekannasta huolimatta oikeita edunvalvojia - löytyy kyllä, jos heille annetaan tilaa toimia edunvalvonnallisesti oikein.

Ainoa oikea vaihtoehto on järjestäytyneisyys sekä puoluepolitiikan mädänneisyyden ja sen saastuttamien henkilöiden poistaminen vaaleilla toiminnasta.

Hyvää kevättä

Esa Koskela
järjestäytynyt yrittäjä

Ammattiosastossa

kokemuksiani 35 *vuoden ajalta*

- Risto Lakanen -

Osaston perustaminen

Ollessani mukana osaston perustavassa kokouksessa Helsingin työväentalolla 1971 tunnelma oli äänekäs ja värikäs. Komennusmiehet olivat sitä ennen järjestäytyneet kuka mihinkin paikallisosastoon, lähinnä omille kotipaikkakunnilleen. Tarve oli kova perustaa Metalliliiton yhteyteen komennusmiehille oma maata käsittävä ammattiosasto. Suomen teollisuutta rakennettiin silloin seitsemänkymmenluvun alussa voimakkaasti, mihin tarvittiin paljon komennusmiehiä.

Aloite komennusmiesosaston perustamiseen ei suinaan tullut liiton taholta. Aloitteentekijöinä oli joukko aktiivisia luottamusmiehiä ja muita komennusmiehiä, joiden mielestä siihen oli silloin tarvetta. Liiton johto (lähinnä liiton sosialidemokraatit) oli silloinkin jälkijunassa eikä tajunnut siltä osin yhteiskunnan rakennemuutosta, että osa metallimiehistä joutuu olemaan jatkuvasti komennuksella verstaan ulkopuolella.

Kuten sanoin, perustavassa kokouksessa oli sähköinen tunnelma, komennusmiehiä oli paikalla noin kaksisataa. Paikalle oli tullut komennusmiehiä Sköldvikistä, jossa rakennettiin Pekeman muovitehdasta, voimalaitoksesta Helsingistä, Loviisan atomivoimalaitoksesta ja muista komennuskohteista. Kokouksen tarkoitus oli nimenomaan perustaa maankäsittävä ammattiosasto,

mutta kokousedustajat ja liiton johto joutuivat heti riitatilanteeseen.

Liiton demarit olivat ehdottomasti sitä mieltä, ettei liiton rinnalle perusteta mitään maankäsittävää rinnakkaistoimintaa harrastavaa komennusmiesten ammattiosastoa. Vaikka kyseinen osasto olisikin perustettu, olisi se vaatinut hyväksytyksi tullakseen liittokokouksessa sääntömuutoksen. Tätä sääntömuutosta on sitten yritetty myöhemmin jokaisessa liittokokouksessa neljän vuoden välein osaston perustamisesta lähtien. Sääntömuutosesityksen ovat "Metallin yhteistyön vaaliliiton" edustajat, demarit, joka kerta yksimielisesti hylänneet. Osasto kuitenkin perustettiin, mutta sen kotipaikkakunnaksi määrättiin Uudenmaan piiriin kuuluva Vantaa.

Suurimman kannatuksen osastolle ehdotetuista nimistä sai "Suomen komennusmiehet", mutta se ei kelpaanut liiton johdolle, vaan siinä täytyi näkyä kytkös piiriin, johon se oli rekisteröity. Lopputuloksena oli Helsingin seudun teollisuusasentajat ry, Ammattiosasto 254, kotipaikka Vantaa.

Politiikka tuli mukaan toimintaan

Osaston perustamisen jälkeen ensimmäiset vuodet olivat osaston kasvun kovaa aikaa, jäseniä liittyi osastoon pilvin pimein. Kokoukset olivat aina tupa täyteen kansoitettuja, puheenjohtaja ja toimikunta valittiin paikan päällä tehdyillä henkilöesityksillä ilman mitään poliitista tai muuta ennakkojunttausta. Tilanne kuitenkin muuttui muutaman vuoden kuluttua, kun liiton demarit halusivat, että osastossa on näyttävä myös poliittinen kannatus.

Niihin aikoihin osaston toimikuntaan kuulunut Pekka Sivill valittiin Uudenmaan piiriin toimitsijaksi, jonka jälkeen alkoi demarien jyrä näkyä osaston toiminnassa. Välittömästi nimittämisensä jälkeen värväsi Pekka Sivill osaston vuosikokoukseen Kymenlaaksosta bussilastillisen jäseniä äänestämään osaston johtoon demareita. Niinhän siinä sitten kävi: osasto politisoitiin ja demari Altti Veisiö valittiin puheenjohtajaksi. Myöhemmin kun keskustelin tovereiden kanssa bussikulje-

Ammattiosaston 10-vuotisjuhlat Paasiravintolassa. Perustajajäseniä odottamassa kukittamista osaston juhlassa; vasemmalta Pekka Sivill, Taisto Hiltunen, Altti Veisiö, Rainer Helen, Martti Norring ja Olli Mutanen. Kuva: AO 254.

Komennustyömaiden luottamusmiehiä eduskunnassa 20.5.1976 vaatimassa verotuspää-
töksen kumoamista. Kuva: Tiedonantaja.

tuksesta ja kyseisestä kokouksesta, sain hilpeitä vastauksia, että hauskaa oli ja ilmaista kaljaa riitti. Kun kaikki osaston jäsenet eivät halunneet olla demareita, syntyi demareille poliittinen vastavoima, nykyinen "Metallin vaikuttajat", sitoutumattomat vasemmistoliittoa lähellä olevat jäsenet.

Toiminta ei kuitenkaan tähän hiipunut vaan toiminta oli vilkasta ja puheenjohtaja vaihtui lähes vuosittain. Toimikunta valittiin aina yksimielisesti ilman vaaleja. Puheenjohtajavaalin voittanut sai aina toimikuntaan kuusi ja oppositio neljä jäsentä. Veisiössä ei sinänsä

mitään vikaa ollut, hän hoiti hyvin puheenjohtajan tehtävät ja oli yksi osaston parhaimpia, joka tunsu työehtosopimuksen, lait ja asetukset. Hän oli ehdoton demari, joka kunnioitti liiton herroja mielestäni jopa sairaanloisesti.

Osaston 10-vuotisjuhla

Kun osasto täytti kymmenen vuotta, sen kunniaksi päätettiin järjestää juhlatilaisuus. Juhlatilaisuutta järjestettäessä sinä vuonna puheenjohtajana toimi myös Altti Veisiö ja toimikunnan enemmistö oli demareita. Juh-

◀ Komennusmiehiä lähetystökäynnillä työministeriössä 80-luvulla asianaan ulkomaalaisen työvoiman käyttö. Pöydän päässä kansliapäällikkö Pertti Sorsa, jonka vasemmalla puolella ministeriön virkamiehen vieressä istuvat Risto Lakanen, Taisto Hiltunen ja Esa Koskela. Pöydän tällä puolella oikealla Erkki Myllyharju.

Ammattiosaston jäseniä
Murikan kurssilla ▶

◀ Kahvihetki Esplanadin puistossa ennen työministeriöön menoa. Vasemmalta Tauno Hiltunen, Maila Kantola, Jukka Kantola, Erkki Myllyharju. Oikealta Rauno Leppäniemi ja Esa Koskela (kolmannen nimi unohtunut).

laan päätettiin pyytää liitosta juhlapuhuja, joka oli luonnollisesti demari eli työehtotoimitsija Maanonen. Juhlatilaisuus järjestettiin ja päätettiin tilaisuudessa kukittaa osaston varsinaiset perustajajäsenet, joihin minä en kuulunut. Koska minä en ollut kukitettava perustajajäsen, minusta tehtiin tilaisuuden juontaja, jota pidin suurena kunniatehtävänä. Ennen juhlan alkua juhluvieraiden istuessa jo paikoillaan tuli Veisiö luokseni ja kuis-kasi minulle, että "kuule Risto, ei Maanonen pidä juhlapuhetta, vaan sen pitää liiton toimitsija Harry Vainio". Ilmoitus tuli minulle yllätyksenä, koska Maanonen oli paikalla, eikä häntä mielestäni mikään vaivannut. Asiaa hetken mietittyäni menin Veisiön luokse ja sanoin, että kyllä Maanonen juhlapuheen pitää niin kuin toimikunta on sen aikaisemmin päättänyt, ja näin minä sen aion ilmoittaa juhlaväelle. Palatessani omalle paikalleni huomasin, että Veisiö oli seurannut minua ja hän kertoi, miksi juhlapuhuja oli vaihtunut: "Ymmärrä nyt, että Maanonen ei voi pitää juhlapuhetta, koska Har-

ry Vainio on liiton nokkimisjärjestyksessä korkeammasa asemassa!" Ei siinä sitten mikään auttanut - herran pelko se on viisauden alku - ja niin minä ilmoitin, että juhlapuheen pitää Harry Vainio.

Vainio oli paikalla ilman osaston virallista pyyntöä, vähän niin kuin kuokkavieraana. Juhlan kuluessa minä kyllä ihmettelin, että miten hän oli osannut varautua juhlapuheeseen vetämällä taskustaan tilaisuuteen sopivan valmiin kirjoitetun puheen.

Taistelut päivärahaerotusta vastaan

Osaston historialle ja toiminnalle on ollut suuri merkitys, kun on käyty työtaisteluja päivärahan verotusta vastaan. Ensimmäinen päivärahan verottomuuden puolesta ollut työtaistelu oli vuonna 1976, jolloin oli Loviisan ydinvoimalaitoksen rakentaminen käynnissä. Lakkoiluun syynä oli Verohallituksen ohje, että jos komennus kestää yli kolme kuukautta, tulkitsee verottaja komennuksen vakituiseksi työmaaksi. Silloin oli Ve-

rohallituksen pääjohtajana Mikko Laaksonen. Osasto teki useita lähetystökäyntejä Verohallituksessa, valtiovarainministeriössä ja liitossa. Tilanne laukesi siihen, kun valtioneuvosto puuttui asiaan ja totesi Verohallituksen ohjeet vääräksi.

Silloin osasto oli nuori, vain muutaman vuoden ikäinen, ja heti jouduttiin pitämään suuria kokouksia, joissa oli paikalla kymmeniä komennusmiehiä.

Helsingissä pidetyssä suuressa kokouksessa oli liiton edustajana vastavalittu Pekka Sivill, jota osasto ei sinne suositellut, vaan valinnan tekivät liiton demarit. Sivillin toiminnassa näkyi heti liiton asenne, miten suhtaudutaan komennusmiehiin. Kun kokouksessa komennusmiehet arvostelivat liiton lepsua toimintaa päivärahan verotuksessa, oli Pekka Sivillin pääasiallinen sanoma, että liittoa ei komennusmiehillä ole oikeus arvostella.

Sivill jäi eläkkeelle 2006 liiton toiminnasta. Päätimme osaston toimikunnassa, että pyydetään häntä pitämään puhe osaston kevätkokouksessa ennen eläkkeelle siirtymistä, koska hän on myös osaston jäsen. Pekka tuli ja piti puheen, käsitteli useita aiheita, mutta yhtä jäin kummastelemaan, kun hän sanoi, että "tietää liitossa olleen sellaisia kommunisteja, jotka odottivat tilaisuutta päästä ampumaan demareita". Ehkä meillä kaikilla on jonkinlainen luuranko vaatekaapissa, jota täytyy pelätä, tai puhe oli tahallinen provokaatio, jolla ei ollut vastakaikua - mitä nyt toimikunta vähän jälkeinpäin naureskeli.

Toinen suuri päivärahatyötaistelu oli 1988, jolloin keskitetyssä työehtosopimuksessa päiväraha sovittiin osittain verolliseksi tuloksi. Komennusmiehet aloittivat työtaistelun ja pysäyttivät useita rakenteilla olevia

työmaita eri puolelle Suomea. Myös silloin osastosta valittu lähetystö kävi usean päättäjän puheilla kertomassa, mitä ongelmia syntyy komennusmiehillä, jos päivärahat pannaan verolliseksi tuloksi. Taistelu onnistui varsin hyvin huolimatta siitä, että komennusmiehet olivat kymmenillä eri työmailla, joten tieto työtaistelusta ei välttämättä tavoittanut kaikkia. Se taistelu käytiin yksin komennusmiesten toimesta, tukea ei tullut liiton johdon kummastakaan poliittisesta ryhmästä.

Myös tämän työtaistelun yhteydessä tuli ilmi tapaus, miten ison firman pääläluottamusmies kunnioittaa puolueyhjänsä mielipiteitä enemmän kuin työmaalla tehtyä omaansa ja työtovereidensa päätöstä. Olin mukana, kun komennusmiehet kokoontuivat sankoin joukoin Sköldvikissä ottamaan kantaa päivärahan verotukseen. Paikalla oli myös silloinen liiton varapuheenjohtaja Veikko Lehtonen. Kokouksessa valittiin lähetystö, jonka tarkoituksena oli viedä kokouksen yksimielinen päätös liiton liittotoimikunnalle, joka oli kutsuttu koolle Helsingin työväentalolle. Lähetystön viesti oli, ettemme hyväksy päivärahan verotusta, jonka oli myös Metallityöväen liitto aikaisemmin hyväksynyt, vaan työehtosopimus on siltä osin muutettava. Skölvikin kokouksessa oli mukana demaripääläluottamusmies, joka oli liittotoimikunnan jäsen.

Kun kokouksessa valittu lähetystö saapui Helsingin työväentalolle, kuulimme että valtuusto oli jo tehnyt päätöksen, joka koskee työehtosopimukseen kirjattua päivärahan verotusta. Valtuuston enemmistönä olleet demarit olivat tehneet yksimielisen päätöksen, että keskitettyä työehtosopimusta ei avata ja päiväraha pysyy verotettavana tulona. Jälkeenpäin tiedustellesani kyseiseltä demaripääläluottamusmieheltä, että mik-

si hän äänesti edustajana liittotoimikunnan kokouksessa työmaalla tehtyä omaa ja työntekijöiden päätöstä vastaan. Sain rehellisen vastauksen seuraavasti: "Kyllähän te jatkät tiedätte, että täällä ei äänestetä ryhmää vastaan". Niinpä tietenkin, olisihan se pitänyt arvata, mitä on Metallityöväen liiton sosialidemokraattien poliittinen edunvalvonta, jossa jäsenten mielihope on toisarvoinen mielipide.

Lakkoilun seurauksena työnantajat haastoivat yli viisikymmentä luottamusmiestä, aktiivisia, SAK:n ja Metallityöväen liiton työtuomioistuimeen laittomasta lakosta. Työtuomioistuimen päätös oli, että lakko ei ole laitton. SAK:lla ja Metallityöväen liitolla ei ole oikeutta sopia työehtosopimuksen yhteydessä veroratkaisuista. Tapaus on ainutlaatuinen Suomen historiassa, työtuomioistuimen päätös oli vapauttava ja keskitetty työehtosopimus oli siltä osin muutettava.

Kolmas suuri työtaistelu päivärahojen verotusta vastaan oli 2006, kun Varsinais-Suomen verottaja aloitti kohtuuttomien mätkäysten jakelun lähinnä Aker Yardsin telakalla työskenteleville komennusmiehille. Valtiovarainministeriöstä pyydettiin osastolta asiantuntijalausuntoa päivärahan verotuksesta, joka sinne myös toimitettiin.

Lopullinen lakimuutos päivärahojen verotuksen osalta on tekemättä, vaikka viime vuonna istuva valtiovarainministeri Eero Heinäluoma lupasi asiaan pikaista ratkaisua. Tilanne on muuttunut, hallitus vaihtui ja valtiovarainministerinä on kokoomuslainen Jyrki Katainen, jolta en odota paljon ymmärrystä komennusmiehille.

Liittokokoukset ja liiton tulevaisuus

Olen ollut edustamassa ammattiosastoa kolme kertaa liittokokouksessa Tampereella. Liittokokous on useita päiviä kestävä suuri tilaisuus, jonka yhteydessä pidetään myös liiton työttömyyskassan kokous. Kokouksessa päätetään seuraavan neljän vuoden ajaksi liiton toiminta ja tavoitteet. Kokouksessa valitaan myös puheenjohtaja, sihteeri, liittotoimikunta ja valtuusto.

Vaaleissa eivät ryhmät käytä suoraan poliittista nimeään. Demarit ovat mukana nimellä "Metallin yhteistyön vaaliliitto", vasemmistoliitto nimellä "Metallin vaikuttajat" ja mukana on myös joitakin pienempiä

ryhmiä. Edellisessä liittovaalissa sai Metallin yhteistyön vaaliliitto (demarit) enemmistön, ja heidän johdolla ja päätöksillä on tehty myös nykyinen työehtosopimus. Tuleva liittovaali on erityisen tärkeä, koska nyt on kysymyksessä liiton toiminta jatkossa, jatkaako Metallityöväen liitto itsenäisenä liittona.

Liiton johto, lähinnä demarit, ovat perustamassa suurta 300 000 jäsenen teollisuuden TEAM-suurliittoa. Suurliittoon kuuluisivat SAK:laiset Metallityöväen liitto, Kemianliitto, Puu- ja erityisalojen liitto, Rautatietyöläisten liitto, Sähköalojen ammattiliitto ja Viestintäalan ammattiliitto, jotka kaikki yhdistettäisiin. Metallityöväen liitto on näistä liitoista suurin, johon kuuluu noin 170 000 jäsentä, ja joka ei ole nytkään hoitanut ja ollut kiinnostunut komennusmiesten asioista. Voidaan kysyä, mitä mielenkiintoa on rautatieläisillä tai viestintäalan ihmisillä siihen, että miten metallin komennusmiesten päivärahan verotus käytännössä toteutuu. Mitä suurempi liitto, johon kuuluu eri alojen ammattilaisia, sitä enemmän erikoisalut kuten komennusmiesten asiat hukkuvat massan jalkoihin.

Metalliliiton kohtalo päätetään liittokokouksessa Tampereella 25.-28.5.2008. Liittokokousedustajat valitaan demokraattisilla Metalliliiton vaaleilla, joten jäsenistön äänestyksen tulos ratkaisee liiton itsenäisyyden kohtalon.

Nordea Pankki Suomi Oy

Eläkesäästämisen avulla et joudu luopumaan elintasostasi eläkkeellä

Oletko valmis tinkimään elintasostasi, kun jätät eläkkeelle? Pelkkä lakisääteinen eläke voi jäädä jopa alle puoleen palkkatuloistasi. Kun säästät säännöllisesti Selekt-eläkesijoitukseen, vaikutat eläketulojesi riittävyteen. Aloita eläkesäästäminen nyt.

Soita 0200 3000 (pvm/mpm) ma-pe 8-20 ja varaa aika konttoriimme. Selekt-eläkesijoituksen teet helposti myös verkkopankissa. Lue lisää www.nordea.fi.

Selekt-vakuutukset myöntää Nordea Henkivakuutus Suomi Oy, joka myy Selekt-vakuutuksia asiamiehensä toimivan Nordea Pankki Suomi Oy:n konttoreiden kautta.

Teemme sen mahdolliseksi

Maistraatinportti 4
Helsinki-Pasila

nordea.fi

Nordea

Yksisarvinen Karvinen

Elettiin 70-luvun puoliväliä Enso Guzeitin tehtailla Kaukopäässä. Reino Alarik Karvinen, reppumies Luojan armosta, tai vaihtoehtoisesti jostakin muusta kohtalon oikusta, makasi hankalassa asennossa putken alla. Niskaa särki ja haalareitten läpi oli lentänyt iltapäivään mennessä muutama kipeästi polttava nööli. Kolmesatanen putkilinja kulki seinän vieressä alimmaisena, vajaan metrin korkeudella lattiasta. Koeponnistus oli tulossa loppuviikosta ja liukukenkien kynnet olivat vielä osittain hitsaamatta. Homma oli vasta hätäiseen puoleessa välissä. Kyllä sen ehtisi tehdä, mutta paska jopi silti. Maalatus palkin päältä ei tahtonut saada puikkoa syttymään, ei sitten millään.

Reiska raapi maalipintaa rikki tylsällä Moralla. Joku potkaisi jalkapohjaan ja sitten kohta uudelleen. ”Kuka saatana... jos se on se kesäpomo, niin nyt kyllä ...”

Karvinen ruuvasi maskin pantaa löysemmälle ja sai sen päästänsä, jotta pääsi kääntämään itseään hankalassa loukossaan. Näkyi pätkä haalarin lahjetta ja kuluneen turvasaappaan kärki. Pelti virnisti iloisesti pintanahkaan kuluneesta reiästä. Reiska hinasi itsensä pois putken alta ja totuteli silmiään kirkkaaseen valoon. Yläpuolella oleva hahmo alkoi tarkentua pikkuhiljaa. Pullea vatsa ja haalarinnapit auki napaan asti. Hartioiden yläpuolella keikkui pää, josta oli tukka lähtenyt korvien yläpuolella kiertävää ohutta seppelettä lukuun ottamatta liki pitäen kokonaan.

”Kuosmasen Tane! Kuosmasen Tane, jumalauta! Mitä äijä? Eipä ole nähty vuosiin. Mikä sinut tänne lennätti?”

”Morjesta vaan! Lipsanen soitti ja lupasi kolmeksi viikoksi hommia. Jumalaton kiire kuulemma. Eikä ole ihme, kun näkee keitä täällä on töissä. Ajattelin kokeilla. Vielä sillä on siitä Porvoon hommasta ne entisetkin loppuun asti maksamatta, mutta silti... eihän se tavoistaan pääse. Kuu-lin pojilta, että olet samalla mestalla ja läksin etsimään. Ajattelin että eiköhän kolisteta sarvet, kun olen tässä porukkaan pyrkimässä.”

Kuosmanen taputti merkitsevästi haalarintaskuaan. Hän oli sitä vanhaa ja ylvästä, perinnetietoista komennusmiesten rotua, joka ei tunkenut koskaan uudelle työmaalle ilman sarvipulloa. Karvinen nuolaisi huuliaan. Tässä käytävällä ei olisi varaa alkaa huikkaa ottamaan, mutta pukukaapeille ei olisi pitkä matka. Kyllä kai tuo homma nyt sen verran kärsii taukoa pitää.

Kaappien välissä Kuosmanen korkkasi Karhuviinapullon ja ojensi Reiskalle. Pitkä huikka raapaisi kurkussa mukavasti ja lämpö levisi rintakehään. Istuttiin penkille ja alettiin muistella viimeistä yhteistä keikkaa Savon Sellulla. Pullo keikkui tasaiseen tahtiin ja juttua riitti. Vuosiluvut ja henkilöt limittyivät sujuvasti toisiinsa. Siinä vaiheessa kun viimeinenkin Karhuviinan helmi oli tuulensuojassa, syntyi ajatus ”poiketa kylillä”. Reiskan kynsienhitausrakka loittoni jonnekin kaukaiseen, ehtiihän sen vielä -osastoon. Haalarit naulaan ja portista ulos. Bussilla köröteltiin Imatrankoskelle, eli Kulmille, kuten paikalliset kaupungin keskustaa kutsuvat. Kansanravintola Vuoksenvahdin ovi oli kutsuvasti auki ja ikään kuin imaisi kulkumiehet hämääseen, lempeään syliinsä.

Ilta oli rattoisa, mutta auttamatta liian lyhyt. Henkilökunnan edustaja ehti käydä pariin kertaan valomerkin jälkeen hoputtamassa ulos. Sanoi vielä, ettei Suomen teollisuutta kannattaisi kahteen mieheen valmiiksi tehdä. Eikä ainakaan sinä iltana.

Ulko-ovella se sitten sattui. Kuosmanen tallasi Reiskan kengänkannalle ja tasapaino, tai se mitä siitä oli enää jäljellä, meni sen sileän tien. Askelmia ei ollut onneksi kovin monta, mutta niistäkin ehti saada hyvän vauhdin ennen kuin laskutelineinä toimivat polvet ja kämmenet saivat kosketuksen maaperään. Ensimmäinen kontakti oli kuitenkin Karvisen otsan ja kaiteen alapäässä olleen puisen kukkalaatikon välillä.

Reiska oli tunnettu siitä, että oli olo aamulla millainen tahansa, niin töistä ei juurikaan myöhästetty. Kaikista yöllisistä vastoinkäymisistä huolimatta sama sääntö päti tänäkin aamuna. Viittä vaille seitsemän hän istui pakkinsa päällä. Kämmenet olivat kipeillä naarmuilla ja päähän koski sisältä sekä ulkoa. Hän kokeili ties monennenko kerran varovasti otsaansa. Siinä se oli, ison laastarilapun alla. Aivan jumalattoman suuri, kipeä kuhmu. Oikea sarvien sarvi! Sen päälle ei tiukattaisi minkäänlaista hitsausmaskin pantaa päiväkausiin.

Reiska käänsi päätänsä ja näki kesäpomon tallaavan naama punaisena kohti työmaata. Vaikutti vähän sille, että olisi ukkosta ilmassa.

”Kuonahakku”

Kummitoiminnan kuulumisia

Ammattiosasto 254 on jo pitkään ollut kahden lapsen kummina Plan Suomi Säätiön kautta. Olemme jälleen saaneet tietoa avustusten käytöstä lasten ja heidän yhteisöjensä hyväksi.

▲ Laura-Elizabeth äitinsä ja pikkuveljensä Williamin kanssa

Laura-Elizabeth

Bolivialainen Laura-Elizabeth on ollut terve viime vuoden ajan ja käynyt peruskoulua. Perheeseen on syntynyt uusi lapsi, pikkuveli William. Olosuhteet ovat edelleen kovin vaatimattomat, esim. minkäänlaista vessaa ei ole perheen käytössä.

Olemme myös saaneet kuvakirjan muodossa tietoa tuen käytöstä Laura-Elizabethin yhteisön hyväksi. Ohessa on Laura-Elizabethin kuvakirjaan tekemä kanssi! Alueen pienten lasten pituutta ja painoa seurataan mahdollisen aliravitsemuksen löytämiseksi, myös rokotusohjelma on käytössä. Paikallista opetus- ja terveydenhoitohenkilöstöä koulutetaan ryhmissä. Koulutuksessa käsitellään mm. lisääntymisterveyttä, vesihuoltoa ja hygieniaa. Näistä aiheista laaditaan myös monenlaisia opetusmateriaaleja perheille jaettavaksi. Paikallisia vapaaehtoisia koulutetaan ryhmissä erityisesti terveydenhoidon tehtäviin. Kaikissa näissä toimintamuodoissa on paikallinen julkinen hallinto mukana Planin rinnalla.

Benjamin

Myös ghanalainen Benjamin on ollut terve ja voinut käydä puolen tunnin matkan päässä olevaa kouluaan. Myös Benjaminin asuinoloissa olisi paljon kohennettavaa. Vesi saadaan porakaivosta.

Plan International on monin tavoin tukemassa kehitystä Ghanassa. Benjaminin asuinaluekin on mukana toiminnassa, jossa lapsille, heidän perheilleen ja yhteisöilleen tarjotaan mahdollisuutta olla aktiivisesti mukana kohentamassa omia elinolosuhteitaan. Toiminnassa on kaksitoista lasten klubia, jotka järjestävät mm. retkiä, vierailupäiviä kouluissa, siivoustempauksia jne.

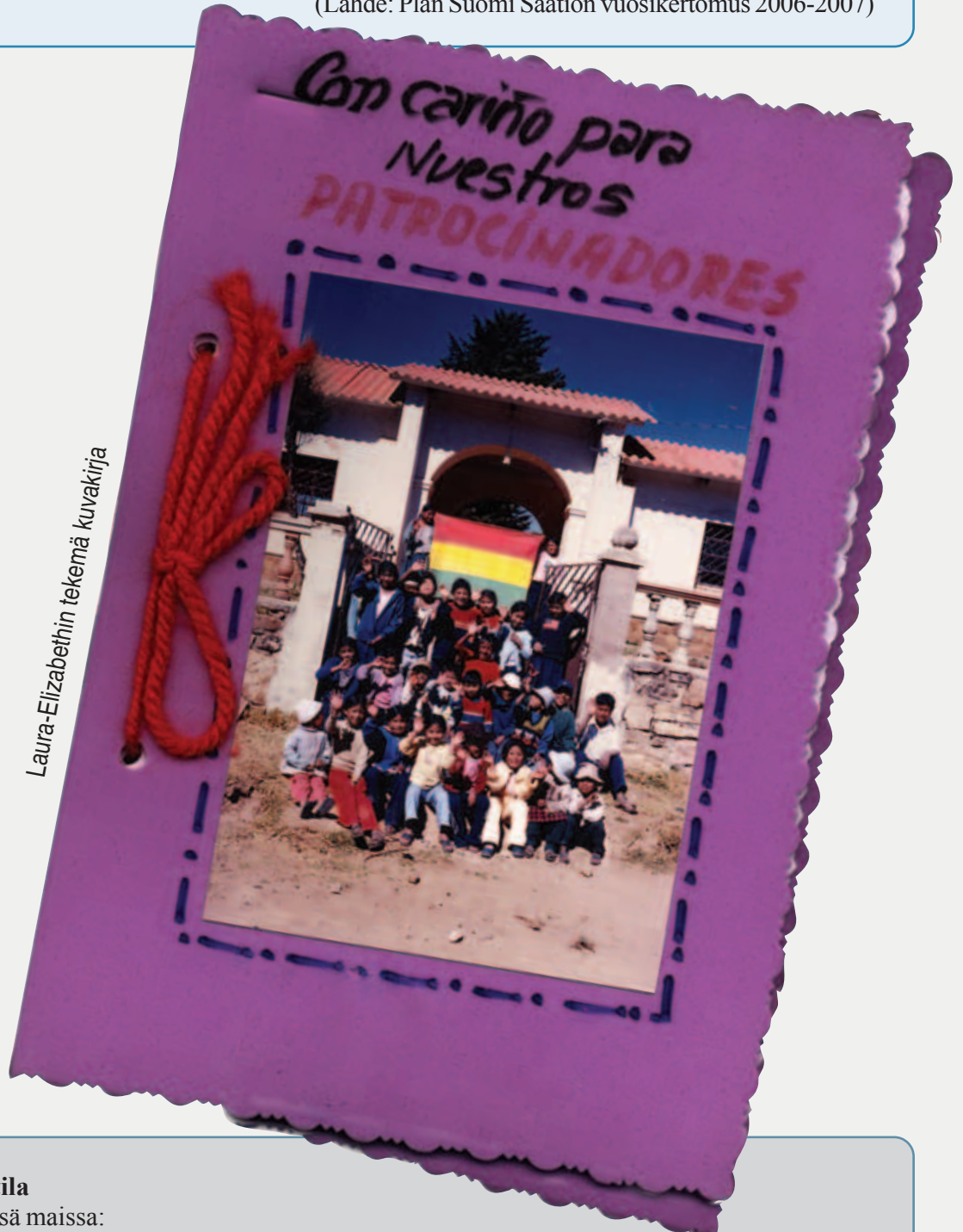
Myös tehokkaiksi kehittämisvälineiksi havaitut pienlainerit maaseudun naisille ovat käytössä. Näille naisille on tarjolla myös mm. hiv/aids-neuvontaa, malarian hoitoa, perhesuunnittelua, opastusta lasten ravitsemuksesta jne.

◀ Benjamin asuu tätinsä luona, joka hoitaa myös Plan-vapaaehtoisen tehtäviä kylässä

Mikä on Plan?

Plan on 66 maassa toimiva kansainvälinen kehitysyhteistyöjärjestö, joka parantaa kehitysmaiden lasten elinoloja pysyvästi. Plan perustettiin vuonna 1937. Työ Suomessa alkoi vuonna 1998. Toiminnan arvoja ovat lapsikeskeisyys, kunnioitus ja ammattimaisuus. Plan on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton. Maailmanlaajuisesti kummeja on jo yli miljoona. Planin toiminnassa on mukana lähes 30 000 suomalaista. PlanKummien ja vapaaehtoisten lisäksi työtä tukevat ulkoasiainministeriö sekä joukko suomalaisia yrityksiä.

(Lähde: Plan Suomi Säätiön vuosikertomus 2006-2007)

Laura-Elizabethin tekemä kuvakirja

Maailman lasten tila

Vähiten kehittyneissä maissa:

- 41 prosenttia väestöstä elää äärimmäisessä köyhyydessä (alle 1 dollarilla päivässä)
- 153 lasta tuhannesta menehtyy ennen viidettä elinvuotta
- 35 prosenttia alle 5-vuotiaista lapsista on alipainoisia

(Lähde: Unicef, The state of the world's children 2007)

Plan Internationalin ja Plan Suomi Säätiön materiaaleista jutun kokosi Merja Mäkinen, Jämsä

Ammattiosaston urnavaali 6.4. ja 8.4.

Ammattiosasto 254 järjestää urnavaalin
sunnuntaina 6.4.2008 klo 15.00-17.00
ja tiistaina 8.4.2008 klo 14.00-16.00
osaston toimitilassa Turunlinnantie 8, Helsinki.
Ulko-ovessa on ovisummeri "AO 254"
(Itäkeskus, Agenttitalo). Toimitila sijaitsee
5. kerroksessa.

Käytä äänioikeuttasi!

Liittokokousvaalit
Työttömyyskassan edustajiston vaalit
Ennakköänestys 14.-28.3.2008
Urnavaali 6.-8.4.2008

Pätevöintilaitos

- Innova Länsi-Suomen Aikuiskoulutuskeskus (Rauma ja Laitila)
- Porin Aikuiskoulutuskeskus
- Tampereen Aikuiskoulutuskeskus
- Turun Aikuiskoulutuskeskus
- Sedu Aikuiskoulutus, Seinäjoki
- Vaasan Aikuiskoulutuskeskus
- Salon seudun aikuisopisto
- Pohjois-Satakunnan Aikuiskoulutuskeskus (Kankaanpää)

► Pätevöintejä teollisuuden tarpeisiin

Hitsaajien ja hitsausoperaattoreiden pätevyyskokeita valvotaan Innovassa ja sopimusvalvojemme toimesta yllä mainituissa aikuiskoulutuskeskuksissa. Kokeita voidaan suorittaa ja valvoa tarvittaessa myös yritysten tiloissa.

Hyväksymämme pätevyudet oikeuttavat hitsaamaan myös **PED:in (97/23/EU) II-IV luokan** laitteita.

Myös **Hitsausmenetelmien hyväksyntöjä**, perusteena esim.

SFS EN ISO 15610 (Testattu hitsausaine)

SFS EN ISO 15613 (Esituotannollinen koe)

SFS EN ISO 15614-1 (Menetelmäko)

Yhteys- ja lisätiedot löytyvät internetistä osoitteesta www.lakk.fi kohdasta Yrityspalvelut, Pätevöintilaitos. Lisätietoja voi kysyä myös suoraan yllä mainituista koulutuskeskuksista tai Innova, pätevöintilaitoksen tekninen johtaja Tuomo Orava p. 040 710 4414.

I N N O V A

www.lakk.fi